

VOKIEČIU TANKAI STALINGRADO GATVĖSE

KOVOS EINA GATVĖSE, ANT STOGŲ IR POGRINDŽIUOSE, SAKO RUSAI

Švedai patyrė, kad Hitleris pašalino gen. Bock už pavėlavimą paimti Stalingradą

MASKVA, Rusija, rugs. 17 d. — Naujai atvykę vokiečių tankai prasilažė siaurės vakarų priemiestyje ir įsiveržė į Stalingradą, šiandien paskelbė sovietų žinių agentūra.

Vokiečių tankai bandė prasiveržti be aviacijos protekcijos, bet Stalingrado gynėjai tuojau privertė nacių šarvuocius pasitraukti. Vėliau atvyko dideli vokiečių aviacijos kiekiai, kurie padėjo tankams įsiveržti į miestą.

Stalingrade eina nepaprastai didelės kovos. Sovietų jurininkai, raudonarmiečiai ir darbininkai kovoja su naciais dėl kiekvienos gatvės ir kiekvieno namo. Keliose miesto vietose kovos eina ant stogų ir po grindžiuose.

Vakarinėje miesto dalyje nacių šauliai buvo sumušti ir tankai visi sunaikinti. Vokiečių tankai buvo padegti rankinėmis granatomis. Rusams pavyko užmušti apie 650 vokiečių kareivių priemiesčiuose.

Sovietų artilerija sunaikino daug nacių tankų ir automobilių, kurie artėjo prie Stalingrado su karo medžiaga. Šiaurinėje miesto dalyje vokiečiams

tenka atkakliai kovoti dėl kiekvieno namo.

Sovietų laikraščiai sako, kad vokiečiai sutraukė nuo 300,000 iki 450,000 kareivių prie vakarinės miesto dalies. Vokiečių transporto lėktuvai atgabeno neišvargintų kareivių, kuriuos pasiuntė į pirmas linijas.

Volchovo ruože ties Leningradu ir Tereko pakrantėse rusams pavyko užmušti 5,000 vokiečių kareivių.

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 17 d. — Vokiečių propagandos ministerija pranešė, kad rytoj Hitleris paskelbs specialų pranešimą dėl Stalingrado kovų. Vokiečių štabas sako, kad karo operacijos eina patenkinamai Stalingrado fronte.

STOCKHOLMAS, Švedija, rugs. 17 d. — Iš Vokietijos atėjusios žinios sako, kad Hitleris pašalino gen. von Bock nuo Stalingrado fronto vadovybės. Sakoma, kad gen. Bock užtrukęs ilgai miestui paimti, negu štabas buvo apskaičiavęs. Šios žinios nepatikrintos.

Stalingrado kovos visiškai sutrukdė karo veiksmus prie Leningrado.

JAPONAI LAIMEJO NAUJAS POZICIJAS, JIEMS LIEKA 32 MYLIOS IKI MORESBY

Jūs žiūrėkite tikybės, o aš tvarkysiu valstybę, pareiškė Lavalis kunigams

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 17 d. — Owen Stanley pašlaitėse eina labai smarkios kovos tarp sąjungininkų ir japonų kariuomenių, skelbia gen. MacArthur štabas.

Kovos eina Joribaiwa srityje, kurią vakar pasiekė japonai. Japonai pasistumė pirmyn 8 mylias ir dažar randasi tikrai 32 mylių atstume nuo Port Moresby. Į apylinkių miškus japonai sutraukė daug kariuomenės.

Sajungininkai stiprina pozicijas

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 17 d. — Tikrų žinių neturima apie japonų kariuomenės dydį, bet manoma, kad jie prie Moresby sutraukė kelis tukstančius gerai patyrusių kareivių.

Paskutinėmis savaitėmis sąjungininkai taip pat sustiprino savo kariuomenės dalinius ir yra pasiryžę ginti Moresby srityje.

Protestuuoja dėl žydų persekiojimų

IŠ EUROPOS, rugs. 17 d. — Protestai prieš žydų persekiojimus Prancūzijoje kasdien auga ne tik užsienyje, bet ir

pačioj Prancūzijoje. Lavalis uždraudė kunigui Chaillet išvykti iš savo buveinės, nes jis reiškė protestą.

Prancūzijos kunigams Lavalis pareiškė: Jūs žiūrėkite tikybės reikalų, o valstybės reikalus aš tvarkysiu. Niekas manęs neatkalbės nuo nutarimo išsiųsti iš Prancūzijos užsienio žydus.

Nenori keisti ukio gaminių kainų

WASHINGTON, D. C., rugs. 17 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien pasiuntė atstovų rūmų komitetui laišką, kuriame pataria nemandyti keisti žemės ukio produktų kainų.

Prezidentas yra priešingas bet kokiam naujam paritetui įvedimui. Jeigu bus keičiamos fermerių kainos, tai tada vėl darbininkai reikalaus didesnių algų.

Madagaskare britai žengia pirmyn

LONDONAS, rugs. 17 d. — Manoma, kad pasitarimai dėl paliaubų Madagaskare tęsiasi, bet britų kariuomenė artėja prie salos sostinės.

Lavalio gubernatorius telegrafavo savo valdžiai, kad britai pasiekė musų apsaugos linijas ir atsigabeno žymiai stipresnes karo jėgas. Britai supa Tananarivą.

Jurininkai ant sužeisto lėktuvnešio

U.S.S. Yorktown lėktuvnešio įgulos nariai ant pakrypusio dėnio. Lėktuvnešis prie Midway salos buvo skaudžiai japonų sužalotas ir paskendo. Tai įvyko birželio 7 d.

800 BRITŲ LĒKTUVŲ BOMBARDAVO VOKIEČIŲ PRAMONĖ RUHR SRITYJ

Goebbels ramina vokiečius, kurie jaučiasi išvarginti ilgai besitęsiančiu karu

LONDONAS, rugs. 17 d. — Labai stiprus britų aviacijos dalinys praeitą naktį bombardavo vokiečių karo pramonę Ruhr srityje, paskelbė aviacijos ministerija.

Bombardavime nedalyvavo 1,000 lėktuvų, bet skaičius buvo labai didelis, pareiškė vienas valdžios atstovas.

Oficialiai neskelbiamas kovoj dalyvavusių orlaivių skaičius, bet apskaičiuojama, jog praeitą naktį vokiečius naikino 800 lėktuvų.

Labiausiai nukentėjo Wiesbaden

LONDONAS, rugs. 17 d. — Praeitą naktį daugiausia bombų britai išmetė Wiesbadene, kur randasi kelios svarbios vokiečių karo medžiagos dirbtuvės.

Wiesbadene taip pat randasi vokiečių karo komisija, kuri prižiūri visas paliaubų sąlygas su Prancūzija.

Bombardavimą stebėjo du Amerikos lakunai, kurie tvirtina, kad mieste ir jo apylinkėse britai sukėlė labai didelių gaisrų.

Britai padarė nuostolių, sako naciai

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 17 d. — Praeitą naktį britų aviacija užmušė daug žmonių ir padarė didelių nuostolių vakarų Westfalijoje, skelbia vokiečių kariuomenės štabas.

Britai sugriovė daug gyvenamųjų namų. Vokiečiams pavyko numušti 37 britų lėktuvus.

Vokiečių lėktuvai bombardavo

New Deal šalininkas ir dės pastangas apginti visus darbo žmonių laimėjimus.

Pirmoji Alfange kalba padarė labai rimtą įspūdį. Jis rengiasi pasakyti dešimtį kalbų per radiją.

Sovietų lyderiai pradeda abejoti

LONDONAS, rugs. 17 d. — Vienas aukštas sovietų atstovas, kurio vardas neminimas, sako pareiškęs, kad sovietų lyderiai pradeda abejoti sąjungininkų nuosirdumu.

Stalinas norėtų, kad sąjungininkai tuojau pradėtų didelę ofensyvą vakarų Europoje. Jeigu tos ofensyvos nebus, tai rusai nustos pasitikėjimo sąjungininkais ir visas karo reikalas pakryps kiton pusėn.

Hollywoode gauna didžiausias algas

WASHINGTON, D. C., rugs. 17 d. — Finansų departamentas paskelbtai daviniai rodo, kad Hollywoode dirbantieji gauna didžiausias algas.

Louis B. Mayer praeitais metais uždirbo \$704,425, jis yra Loew bendrovės vicepirmininkas. Iš artistų daugiausia uždirbo Bing Crosby. Jo uždarbis siekia \$452,314.

Vėliau seka Jimmie Cagney su \$362,500 ir Clark Gable su \$357,500. Dabar Gable tarnauja kariuomenėje ir uždirba tik \$66 į mėnesį.

Alfange pasakė rinkiminę kalbą

NEW YORK, N. Y., rugs. 17 d. — Dean Alfange, Amerikos Darbo Partijos kandidatas į New Yorko valstijos gubernatorių, pasakė pirmą rinkiminę kalbą.

Alfange pasisakė, kad jis yra

Vėliausios Naujienos

— Madagaskaro gubernatorių atmetė britų generolo paliaubų sąlygas ir saloje kovos eina visu smarkumu.

— Paskutinis sovietų pranešimas sako, kad jiems pavyko išnaikinti labai daug nacių smogikų, kurie įsiveržė į Stalingradą. Stalinas įsakė ginti kiekvieną namą.

— Pacifike Amerikos submarinai nuskandino keturis japonų karo laivus.

— Hull pareiškė, kad Taylor netrukus vėl išvyks į Vatikaną. Taylor ten atstovaus prezidentą Rooseveltą ir išbūsiąs neribotą laiką.

— Guadalcanelo aerodromą puolė japonų kareiviai traukiausi visomis kryptimis. Mariniai sunaikino stiprias priešo jėgas.

— Pierre Brassolette, prancūzų socialistų laikraščio "Le Populaire" redaktorius, pasiekė Londoną.

— Jugoslavijos partizanai pačiuo jugoslavų fašistų partijos lyderį, suruošė jam teismą ir suaudė.

ALEUTŲ SALOSE NUSKANDINO 2 JAPONŲ KARO LAIVUS IR SUŽEIDĖ KITUS 8

Kiska saloje amerikiečiams pavyko užmušti ir sužeisti 500 japonų kareivių

WASHINGTON, D. C., rugs. 17 d. — Amerikos karo jėgos pakartotinai puolė japonus Kiska uoste ir nuskandino du karo laivus, šiandien paskelbė laivyno departamentas.

Amerikos aviacija sunkiai sužeidė kitus penkis japonų karo laivus ir tris submarinus. Tapo nuskandinti du dideli japonų minų valytojai. Sužeistų laivų tarpe yra trys dideli kariuomenės transporto laivai.

Kiskos bombarduoti nuskridę lakunai pastebėjo maršuojančias japonų kariuomenės kolonas. Keli orlaiviai nusileido visai žemai ir kulkosvaizdžiais apšaudė neturinčius kur pasislėpti kareivius.

Šios Dienos KARO VEIKSMAI

RUSIJŲ: Vokiečių tankai įvažiavo į Stalingradą ir kovos eina miesto gatvėse. Volchovo ir Tereko frontuose rusai užmušė 5,000 vokiečių.

VOKIETIJŲ: 800 britų lėktuvų bombardavo Wiesbadeną ir kitus vokiečių pramonės centrus Ruhr srityje.

ALEUTŲ SALOSE: Amerikos karo jėgos nuskandino du japonų karo laivus, sužeidė tris submarinus ir penkis transporto laivus.

SALOMONŲ SALOSE: Amerikos lėktuvai nuskandino du japonų kreiserius. Mariniai atmušė japonus nuo aerodromo Guadalcanalo saloje. Mušiai mažėja.

N. GINEJOJE: Japonai pasistumė pirmyn 8 mylias. Sąjungininkai bombardavo japonų bazę Buna srityje.

EGIPTĖ: Sąjungininkų lėktuvai užmetė bombų ant dviejų ašies laivų Bengasi uoste.

Slaugė gražino pavogtą mergaitę

NEW YORK, N. Y., rugs. 17 d. — Praeitą antradienį slaugė Kathryn Batchelder pavogė keturių metų mergaitę Nancy Joyce ir išvažiavo į Moun Vernon.

Is ten ji telefonavo mergaitės tėvams, reikalaujama atvežti 30,000 dolerių už mergaitę. Ji sakė, kad kidnaperiai pagrobė mergaitę ir ją.

Šiandien ji prisipažino policijai, kad jos nervai neišlaikė ir ji nutarė sugrąžinti mergaitę.

— Wendell Willkie pasiekė Kuibyševą. Jis atskrido iš Irano.

Steinhardt tarėsi su Saracoglu

ANKARA, Turkija, rugs. 17 d. — Amerikos ambasadorius L. Steinhardt dvi valandas kalbėjosi su nauju Turkijos premjeru S. Saracoglu. Įtakingas Turkijos laikraštis "Aksam" sako, kad turkai neturi jokios konkrečios naudos iš Amerikos pažadėtos paramos.

Šiomis dienomis Turkijon atvažiuoja du japonų admiralai, kurie skaitosi ašies karo veiksmų koordinuotojais. Vienas jų gyvena Romoje, o antras Berlyne.

Lakunams pavyko užmesti kelias bombas ant japonų karo medžiagos sandėlių. Lakunai pastebėjo labai didelius sproginėjimus.

Japonai bandė apšaudyti priešlėktuvinėmis patrankomis atsikridusius amerikiečius, bet jų šoviniai nepadarė jokių nuostolių.

Apskaičiuojama, kad puolimo metu žuvo mažiausiai 500 japonų. Uoste japonų karo medžiagos sandėliams padaryti dideli nuostoliai.

Sprogo karo medžiagos dirbtuvė

NEW HAVEN, Conn., rugs. 17 d. — Praeitą naktį Winchester Repeating Arms Co. dirbtuvėje įvyko didelis sproginimas, kuris prikėlė iš miego visus apylinkių gyventojus.

Sproginimo metu tapo sužeisti 14 asmenų. 8 sužeistieji nugabenti į ligonines.

Dirbtuvės vedėjas sako, kad sproginimas įvyko dėl paprasto neapsižiurėjimo: vienas darbininkas numetė žemėn prietaisą su sprogstama medžiaga.

Kapitonas išgelbėjo jurininką

SAN FRANCISCO, Cal., rugs. 17 d. — Paaiškėjo, kad lėktuvnešio "Yorktown" kapitonas Elliott Buckmaster išgelbėjo juoduką, kuris tarnavo laivo valgykloje.

Kapitonas pamatė, kad juodukas nusilpo ir nepajėgęs ilgai išsilaukyti vandenį.

Jis pasiėmė išvargusį jurininką ir nunešė prie gelbėjimo laivo. Vėliau kapitonas, kuriam eina 54 metai, vėl atplaukė prie savo pluduriuojančios lentos.

— Vokiečiai įsakė uždaryti Amsterdamo prekybos centrą, kuris skaitėsi vienu didžiausiu Europoje.

Naujienų Raštinės VALANDOS

kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro

ŠEŠTADIENIAIS tikrai iki 4 val. popiet.

SEKMADIENIAIS bus uždaryta. "Naujienų" Adm.

Apgarsinimus telefonu CANAL 8500 galit priduoti sekmadieniais po 4 val. popiet.

Kanados lietuvių žinios

IŠ TORONTO PADANGĖS

Ir vėl mokslo pradžia

Su rugsėjo 8 d. prasidėjo mokslo sezonas. Vėl vaikams nauji rūpesčiai, sunkios ir įkyrios dienos pamokų metu.

Ramiais laikais ir mokslo siekimas buvo labiau užtikrintas; jei tik jaunuoliai turėjo galimybes ir gabumą, jie pasišvėsdavo kilniai siekti savo tikslo ir su budria energija, su šypsania siela baigė mokslo pradėdavo naują ir šviesesnę gyvenimą.

Dabar visa tai mūsų jaunuomenė ne be taip patrauklio, nes jų mokslas nėra ir negali būti užtikrintas. Kiekvieną dieną ar momentą jaunuolis gali būti pareikalautas karo tarnybai, — tuomet, sudiev mokyklos suolui, knygomis ir draugams. Tačiau, kol dar pašaukimo laikas neatėjo, nors ir be viltiškai, nors ir prislėgta dvasia, vis dar patys savaimė mokslo nenutraukia.

Siemė ypatingai daug, kiek girdėti, pasirenge lankyti aukštesnes mokyklas ir lietuvių vaikų jaunuoliai, nes daug jų pasiekimais yra baigę pradines mokyklas.

Linkėtina, kad jų viltys pasiektų siekiamo tikslo ir karo baisenybės jų nepaliestų.

Ir vis dėl tų 15 centų

Vargu kas galėjo patikėti, kad SLA 42 seimo nutarimas uždėti nariams po 15 centų mėnesį apmokėjimui kareivių duoklių galės išplėsti tokį neribotą ginčą, pasipiktinimą ir net neapykantą. Ir visa tai daroma tik dėl tų nelaimingų 15 centų, kuriais norima palaikyti teisėtus narius tuos, kurie buvo kojos save už visų mūsų laisvę geresnį lovų ir tikresnį rytojų.

Sudėjus visą tą kerštą, kuru taip nesąmoningai skleidžiamas nedraugišingo SLA spaudoje, darosi girdėti nesąmoningi ginčai. Gandai, juo labiau blogi, yra nepaprastai lakūs, — jie greit pasiekia ir tolimas vietas, kaip matome iš "Tėvynės", jau nebevienu kario atbalsius apie tuos 15 centų, skirtus dėl jų. Skaitome patys, kokį džiaugsmą ir suraminimą jiems suteikia šis taip menkintis jų pasiaukojimo įvertinimas, ir mes dar turime tiek drąsos pautis ir rietis dėl to.

lios žmonių, vienok taip vaizdžiai, taip teisingai, taip jautriai ir užjaučiančiai kareivius, kaip išsireikia SLA prez. Bagocius savo straipsny, tilpusiam "Tėvynės" 35 Nr. iš rugs. 28 d. š. m. "SLA Seimo nutarimas kareivių mokesčių reikale", vargu ar kas sugebės išsireikšti.

Iš šio straipsnio jau visiems pakankamai aišku, kas kalta panašiam tarimui ir ko verti tie, kurie daro visokias klūptis, kiršindami narius ir versdami būti nežmoniškais su savo sunumais, broliais ir draugais, esančiais karo pavojinguose sukuriose.

Šiuo straipsniu gerb. Bagocius dar kartą įrodė, kaip jis rūpinasi jam pavesta organizacija, jos reikalais ir nariais. Musų 236 kuopos susirinkime šio straipsnis buvo skaitytas ir daugumos narių su atsidėjimu išklaudytas. Ne vienas, patį girdėję, išsireiškė: "didelės padėkos vertas mūsų prezidentas už tokį straipsnį" ir t. p. Ir musų kuopos nariai moka po 15 centų be jokių ginčų.

Mes dažnai skaitome spaudoje nusiskundimus, apgailestavimus, kad mūsų jaunimas eina sparčiai suoliais prie ištautėjimo, kad nepaiso lietuvišybės, lietuviškų parengimų ir net kalbos. Zinoma, tai liudna, bet kas gi kalta, ar ne mes patys? Štai kad ir dabartiniai ginčai dėl 15 centų, — ar mažai jais mes pripiktinsim savo jaunuolius. Juk paėmus J. V. lietuvius, mes rasime, kad didžiulė dalis musų karių yra gimę Jungt. Valstijose, ir jiems girdint, kad jų gyvybės mes nenorime įvertinti nei už 15 centų, ar mes galime iš jų tikėtis gerų lietuvių, uolių veikėjų ir lietuvišybės skleidėjų? Anaiptol, jie bėgs nuo musų dar labiau, nes jiems per skaudu girdėti nesąmoningi ginčai. Gandai, juo labiau blogi, yra nepaprastai lakūs, — jie greit pasiekia ir tolimas vietas, kaip matome iš "Tėvynės", jau nebevienu kario atbalsius apie tuos 15 centų, skirtus dėl jų. Skaitome patys, kokį džiaugsmą ir suraminimą jiems suteikia šis taip menkintis jų pasiaukojimo įvertinimas, ir mes dar turime tiek drąsos pautis ir rietis dėl to.

Tad ar nelaiikas būtų paliauti, Kartą jau nutarta ir, nutarta seimo, ko mes ginčais nebepakeisime, todėl lieka tik — kuri gali — mokėti, o su negalinciais užsimokėti nariais Pild. Taryba pasižada pasirupinti, rasti būdą, tik reikia iš musų pačių daugiau kantrybės, rimtumo ir kooperavimo, tada ir išvadas bus galima greičiau rasti.

Skaudi nelaimė

Prieš porą mėnesių torontietei Emilijai Reinartienei buvo vienu sykiu ištraukta gana daug dantų. Ji turėjo nemalonų dantų skausmą, atsikreipus į dantistą, jai buvo patarta ištraukti visus dantis (nežiurint, geras ar blogas) ir pakeisti dirbtiniais.

Ištraukus daug dantų susyk, Reinartienė pasijuto lyg serganti. Praėjus gi porai dienų pas ją pasireiškė proto susilpnėjimas, iš ko išsivystė rimta proto liga.

Skubiai buvo atsikreipta į proto ligų daktarą, kurs buv pripažinęs priežastį ligos — didelio skaičiaus dantų ištraukimą susyk, o ypačiai visai sveikų dantų, kurie palietę galvos nervus ir iš to išsivysčiusi skaudai nelaimė. Dabartiniu laiku, kiek teko patirti, ligonė neina geryn, nežiurint rupestingiausių pastangų.

Savo laiku Reikartienė priklausė SLA 236 kuopai, buvo labai simpatinga ir draugiška moteris. Nutolusi nuo lietuvių, pasitraukė iš kuopos. Dabartiniu laiku augino du sunus ir dukrelę, kuri yra vos 8 mėn. amžiaus. Dėl šios nelaimės skaudžiai pergyvena ligonės vyras ir vaikučiai, taipgi siejojasi ir jų artimi ir draugai.

Linkiu, kad Reinartienės nelaimė greit būtų pašalinta ir namuose, jai grįžus, vėl atgytų šeimininė laimė ir džiaugsmas.

Šalčiai sužalojo tabaką

Apie tris savaites atgal užplūdo šalčio banga, kuri palietė kaikiuriuos tabako laukus. Kaip girdėti, lietuvių Vacl. Kazono, savininko gana gražaus ir pavyzdingo tabako auginytojo, buvo paliesta dalis lauko, kur tabakas gerokai nukentėjo, žymiai sumažindamas sunkiai prieinamas pajamas, Aleliunų, kurie yra dar naujakuriai šioje srityje tabakas nušalęs visas, kiek tik jie turėjo jo pasodinę. Kitų daugiau ar mažiau palietę, vistiek nuostolių suteikė, pes tai, kas bus gauta iš apdraudros, toli gražu neatlygins už sunkų ir rupestingą darbą, nepadengs padarytų nuostolių.

Gaila žmonių triuso ir pastangų. Baisi gyvenimo tragedija: drg. A. Šatas išdirbo 30 metų, vesdamas traukinius po plačią Argentiną. Turėjo gauti pensiją šių metų gruodžio mėnesį ir lengvesniu gyvenimu užbaigti savo amžių, kad bent sulauktų, kada jo abu sunys baigs aukštąjį mokslą, nes draugo Antano rudesčiu abu šato sunys baigė pradinį ir vidurinį mokslą ir dabar studijuoja inžineriją La Platos universitete. Abu jie liko dideliame nuiludime, kaip ir jų motina, dabar jau našlė šaitienė, argentiniečių tautos, gyveną Buenos Aires provincijos sostinėje La Platoj, kur velionis paliko \$15,000.00 vertės namus ir planavo juose apsigyventi, siemė, išėjęs į pensiją. Daugybės draugų ir geležinkeliečių delegacijos palydėtas draugas Antanas tapo palaidotas Basavilbaso kapuose. Jo kapas papuoštas daugybe gyvų gėlių vainikų. Dienraštis "El Argentino", išėjęs Gualeguayachu mieste, 27, 6. 42 plačiai aprašė to garbingo lietuviu biografiją, apibūdindamas jį kaip rimtą, malonų, darbštų ir visų gerbiama asmenį.

Lankėsi p. Aukštaitės sunus

Šiomis dienomis į Toronto atsilankė, gabus ir talentingas lietuvis jaunuolis A. Navikevičius, kuris yra montrealietis, "Neprikl. Liet." redaktorės p. Aukštaitės sunus. Ta proga svety atlankė ir SLA kuopos susirinkimų rugs. 13 d. Čia susipažino su mūsų nariais, pasidalino įspūdžiais, kvietė prisidėti torontiečius gausne talka dėl žurnalo "Neprikl. Lietuva", ir iš norincijų ši žurnala užsiprenumeruoti parinko nemažą skaičių prenumeratorių.

Kiek paviešėjęs, jaunuolis grįš vėl į Montrealą. Smagu ir džiugu matyti tokį jaunuolį, kurs pasižymi ne tik gabumais moksle, bet ir lietuvių, — tokių giliai užsigrūdintųjų lietuviškumu jaunuolių pas mus labai retai. —O. I.

IŠ TOLIMOS ARGENTINOS

(Specialiai "Naujienuoms")
Rašo Nadas Giedraitis

Dar vienas nekrologas.

Kuomet Argentinoje viešėjo gerbiami Kuraičiai iš Chicago, mums buvo begaliniai malonu, kada jie daugiau lietuvių čia sutikdavo. O gerbiamas D. K. taip moka žmones pažinti, kad laikui reikia gerėtis. Taiti geriausiai patvirtino jo begaliniai įdomūs straipsniai "Naujienuose" apie Argentiną ir joje gyvenančius lietuvius.

Nors šio skyrelio antgalvis skamba nekrologu, bet, svarbiausia, čia norima pabrėžti, kad be tų universiteto studentų lietuvių, kuriuos čia sutiko ponai Kuraičiai ir be to desėtko daugiau, kurie mums pažįstami ar su mumis bendradarbiauja, ypatingomis (vieno nekrologo) aplinkybėmis sužinojome, kad dar du lietuviai studijuoja inžinerijos fakultete.

Štai išsiaiškinimas: buvusis dvarų darbininkų atstovas Didžiamame Vilniaus Seime, drg. Aptanas Kačinskis kaipo ilgametis "A. L. Balsas" bendradarbis Argentinos provincijoje Entre Rios (Tarpe Upių) iš tos provincijos miestelio Basavilbaso rašo:

Birželio 26, 1942 po neilgos ligos pasimirė drg. Antanas Šatas, Argentinon atvykęs 1907 metais iš Vabalinkų valsčiaus, Panevėžio apskrities. — Kaipo geras kalvis, pirmus kelis metus draugas Antanas dirbo vienu ir kitur, o prieš 30 metų, t. y. 1912 pradėjo dirbti kaipo FCE. Rios traukinių garvežio pekurys. Prie 8 metų dirbimo pekuriumi, išlaikė kvotimus kaipo pirmasis mašinistas ir tada jau pradėjo dirbti su \$380 mėnesinės algos.

Baisi gyvenimo tragedija: drg. A. Šatas išdirbo 30 metų, vesdamas traukinius po plačią Argentiną. Turėjo gauti pensiją šių metų gruodžio mėnesį ir lengvesniu gyvenimu užbaigti savo amžių, kad bent sulauktų, kada jo abu sunys baigs aukštąjį mokslą, nes draugo Antano rudesčiu abu šato sunys baigė pradinį ir vidurinį mokslą ir dabar studijuoja inžineriją La Platos universitete. Abu jie liko dideliame nuiludime, kaip ir jų motina, dabar jau našlė šaitienė, argentiniečių tautos, gyveną Buenos Aires provincijos sostinėje La Platoj, kur velionis paliko \$15,000.00 vertės namus ir planavo juose apsigyventi, siemė, išėjęs į pensiją. Daugybės draugų ir geležinkeliečių delegacijos palydėtas draugas Antanas tapo palaidotas Basavilbaso kapuose. Jo kapas papuoštas daugybe gyvų gėlių vainikų. Dienraštis "El Argentino", išėjęs Gualeguayachu mieste, 27, 6. 42 plačiai aprašė to garbingo lietuviu biografiją, apibūdindamas jį kaip rimtą, malonų, darbštų ir visų gerbiama asmenį.

Drumstėjai, kurie net į Lietuvos Enciklopediją įsismuge, liko demaskuoti, ypatinagai po to, kuomet paaiškėjo, kad milžiniškos pašalų sumos iš Lietuvos prisiųstos čia gastroliavusių kunigams ir tautininkiškiems kailiamainiams, nuėjo niekais: nė pėdos žemės nenupirko, jokio pastalo nepastatė, jokios kurybinio darbo žymės nepaliko. Tomis pašalpomis tyčia griovė pačių išeivių dirbamą patriotinį darbą, savotiškai interpretuodami. Kitos tautos taip nesielgė. Net tokie lenkai ir tie rėmė savo tautiečių esamas įstaigas ir spaudą, o ne griovė ją pašalpomis. Ačiu jų gautai paramai kad ir tik vien spaudos darbų atlikimu ar panašiai, šiandien veikia jų spautuvės, klubai, draugijos, o mums lietuviams tenka kaip ir iš naujo kurtis, nes pirmiaut pažangiosios visuomenės darbą tautininkų vyriausybės organai kiek įmanydami griovė. Vienok posunia išsilaikė ir progresuoja tautos ir išeivių garbei, o "sunys" plakasi prie hitlerininkų...

Sviesius lietuvių elementas, moksleiviai, darbininkai, amatininkai ir prekybininkai tarpusavio santykiuose rodo kas kart didesnę tolerancijos žymę, jungiasi ir, noris posunių rolėje budami (oficialistų atžvilgiu), bet spaudos, organizacijos, scenos meno darbe visose kolonijose užima pirmąsias vietas.

Štai Lietuvių Klube rugpjūčio 2 d. "A. L. Balsas" pagerbė grupę savo scenos veikėjų, didžiulioje čia gimusių jaunuolių ir jų tėvelių, atvykusius iš Lietuvos. Ta proga "A. L. Balsas" leidėjas Pr. Ozinskas pasakė atitinkamą kalbą ir punktuoliškiausią repeticijų lankytojai, gražiausiai lietuvių kalbą mokančiai čia gimusiai lietuvaitei panelei Konstantinai Ramanauškaitei įteikė Lietuvos gintarų dovanėlę ir jos puošnų portretą, K. Dobkevičiaus darbo.

Bendrai, tarpusaviai Argentinos lietuvių santykiai dabar yra daug kulturingesni, negu anais laikais, kada visiems, kas tik panorėjo, pasekmingai maitindavo sensacijomis vieno ar kito kontinento lietuvius. Dabar lietuviai čia pasipažįsta ir spaudos anėjų plukdytojams nėra dirvos, jei nekaltbėti apie "Dirvą" Clevelande ir "Amerikos Lietuvių", Worcester, Mass., kurių redakcijos be jokių komentarų talpina tulo Juozo Vaselsausko "straipsnius". Juos, tiesa, kartais patalpina ir išmintingasis "Sandaros" redaktorius. O Vaselsauskas, įvairiais pseudonimais pasirašindamas, prisimena, kaip jis šeiminingai kaudavo Lietuvos litais dėl kolonijos pajukos išlaikytuose "lietuvių namuose" ir iš to lengvai pragyvendavo. Dabar, dirbdamas kaipo vienos šeimos kambarinis tarnas, kartais pasiieško spaudos organus, kuriuose bent Norkui bando įkasti, vietinių fašistų žurnale "Clarinda" Norkų paskelbęs didžiuliu bolševiku ir per du to žurnalo puslapius išvare nesąmoninių tiradą apie "A. L. Balsas" bolševikiškumą ir jo leidėją bei redaktorius Ozinską ir Norkų. Tik, ot, rodos, turi ateit policija ir suimti tą bolševikų lizdą (nes ir adresa padavė). O tuo tarpu "A. L. Balsas", kaipo le-

galus ir teisėtas savitraštis finansuoja visos rimtosios Argentinos spaudos garbingame saraše. Čia neįkandęs, kreipiasi prie Karpiaus, Vaidylos ir Kybos, ką paskaitę čionaitiniai lietuviai pamano, kad jų korespondentui "no body home".

Reikėtų, labai reikėtų, kad viso Amerikos kontinento lietuvių turėtų bendrą savitarpio susižinojimo organą, sąjungą, tarybą ar komitetą, kad kartą ant visada musų santykiai būtų tokie, kokie privalo būti ir kad galų gale bent mes senesni Lietuvis išeiviai ir Amerikos kontinente augantis lietuvių jaunimas tikrai žinotų, "who is who". Vieni visą savo gyvenimą pašvenčia tautos labo darbui, save užmiršdami, o kiti, tyčiodamiesi iš rimto išeivių darbo iš pašalų pamazgas pila. O kai kas, ir iš labai didelių žmonių, tas pamazgas labai mėgsta...

Tą neigiamą reiškinį pašalinimo, bendras Amerikos kontinento visuomeninis lietuvių veidas būtų dar kulturingesnis.

Buenos Aires, 1942.

For Kitchen Linens

No. 414 — Išsivinėti virtuvės šluostukai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. No. 414

Čia įdedu 11c. ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį (pavyzdys 10c., prisiuntimas 1c., viso—11c.)

Vardas ir pavard. _____
Adresas _____
Miestas _____
Vaistija _____

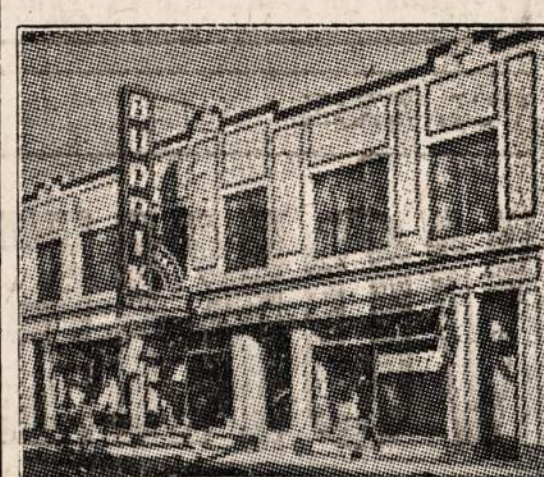
It's not a pleasant picture to contemplate, but War calls for "blood and sweat and tears." And the Army Medical Corps, with its efficient nurses and its volunteer Red Cross "Angels of Mercy," needs thousands of surgical beds for field and base hospitals on every front.

These beds cost approximately \$22 each. They are the latest thing in modern hospital beds, with elevating springs. In some instances surgical cots are used in temporary field hospitals and there is a folding bed which may be used in ambulances. Your purchase of War Bonds and Stamps can buy many of these beds for the Army. You'll sleep better if you know our boys have every hospital comfort. Buy War Bonds every pay day. Invest ten percent of your income.

U. S. Treasury Department

BUDRIKO LEIDŽIAMŲ RADIO PROGRAMŲ: WCFL—1000 K. nedėlios vakare 9 valanda. WHFC—1450 K. ketvergalis 7 val. vakaro. WAAF—950 K. kasdieną, 5:15 val.

RUDENS ATIDARYMO IŠPARDAVIMAS:

Rakandų, Parlor Setų, Pečių, Lovų, Matrasų, Radio, Rekor-dų ir Jewelry.
Atidaryta ir nedėlios iki 5 val. vakaro.

Jos.F. Budrik

INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Tel. CALumet 4591

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rymas, stoglangius ir sienų apmušimus. Taisome bet ką. Atvažiuojame bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apraustas.

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija irengta pirmos rūšies su moderniškoms užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkrautom formišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadienišiais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tikrai per
NAUJIENAS
1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Ne-- KIENO KALTE? Bet-- Kas užmokės bilas?

Ar JUS galėtumėte užmokėti už padarytus nuostolius? Ar JUS galite rizikuoti ilgų metų bylas teismuose kurios užtrauktų dar didesnes išlaidas? Įstatymai jums uždraustų vairuoti karą iki skriaudos neatlygintos. Kam statyti save pavojun? Vairuok atidžiai, ir pasirupink tinkamą apdraudą. Specials žemos kainos atsakomingsiems vairuotojams! Klauskite apie šią apdraudą šiandien!

Rašom visokią Apdraudą

UGNIES T. RYPKEVIČIA GYVASTIES LANGŲ 1739 SO. HALSTED STREET APVOGIMU RAKANDŲ (NAUJIENŲ NAME) IR KITŲ

Malonų kultūrėjimo požymiai.

Spaudos ir visuomeninio lietuvių darbo sukury esant atrod, kad jau visi, kas moka nuosirdžiai protauti, iš visų raštų, tilpusių "Naujienuose" ir savu laiku "Lietuvos Žiniuose" apie Argentinos lietuvius, turėtų turėti panašiai tikrą supratimą apie čionaitinę musų koloniją.

PASTABOS

Antras frontas įvyks, ar ne, tai tas priklausys ne nuo "Vilnius" ar "Laisvės" peckelių riksmų: tas priklausys nuo sąjungininkų strategų permąstymo. Bet mūsų komunistai ir miegodami sapnuoja apie atidarymą antro fronto, nors neturi mažiausio supratimo, kas reikalinga tokio fronto atidarymui.

"Vilnis" rašė ir sakė, kad Lietuvių Tautinė Taryba yra niekas daugiau, kaip tik skraistė fašizmui. Socialistai, esą, negali veikti nieko savo vardu (mat, komunistai sprendžia pagal save — V.M.R.), tai pridedę klerikalais gal galės kaupti ir dėl savęs veikti. Esą, L.T.T., visai nieko nereiškia dėl Lietuvos ir dėl lietuvių tautos, o tik per tą Tarybą galės liuosai šmeižti Rusiją. Sibire visai nesą koncentracijos stovyklų ir nesą lietuvių... Viskas, ką rašą "Naujienuos", "Draugas" — tai esą tik melagystės... Tikrąją tiesą pasakancios tik "Vilnis" ir "Laisvė". Esą, Lietuvių Tautinė Taryba tai tik užkenks suvienytoms tautoms karą laimėti prieš Hitlerį.

Bet kokiu būdu užkenks, — "Vilnis" nepaaiškina! Bile ką prasimanyti ir įtarti, — tai "Vilnis" "Laisvė" yra specialistės ir už savo žodžius neatsako. Besąžiningų begėdžių lizdai!

"Vilnis" ir "Laisvė" yra uždraudusios savo pasekėjams skaityti tuos laikraščius, kurie nekontroliuojami kominternu, nes tai būtų nusidėjimas prieš darbininkų klasę ir būtų darbininkų išdavimas! Klusnų ir neprotaujančių komunistų pasekėjai to ir laikosi — neskaito jokio kito laikraščio ir todėl jie nieko ir nežino. Todėl komunistų vadukams ir sekasi tokius suklaidintus ir neprotaujančius palaikyti prie savęs.

"Vilnis" ir "Laisvė" afišuoja si kaipo neklaidingiausios, teisingiausios ir geriausios darbo žmonių švietėjos, kurios nenukrypsta nuo savo principų ir siekimų (kaip siekė, taip tebesiekia pasaulinės revoliucijos ir buržuazijos nuvertimo). Kad jos tokios yra, tai tuo tikrai jų akli ir neprotaujantys pasekėjai gali patikėti.

Kas skaito ir seka laikraščių paduodamas žinias apie gyvenimo eigą ir apie kominternu veiklą ir jo ragožiavimą, tie visai kitaip įvertina komunistinį straksėjimą. Nuo kominternu įsikurimo pradžios patsai kominternas ne sykį ir ne du per-

sivertė ragožium ir po persivertimo išduodavo visai kitokių principus ir veikimo būdus savo pakalikams... Kas pirmiau buvo šventa, tas dabar prakeikta, o kas buvo trepna, tas dabar košer ir dar su dideliu pamėgimu.

Dar visai neseniai lietuviškų komunistėlių vadukai įkyriai skelbė buržuajais tuos, kurie turėdavo dvi eilutes drapanų; kurie turėdavo aplūžusį automobilį; kurie turėdavo batų lopymą įstaigėlę arba mažą grosernėlę (ir jį stovėdavo po 14—18 valandų). Neimdavo į savo laikraščius jokie skelbimo, nes tai budavo skaitoma buržuaziniu šmislis, kuris darbo žmonių laikraštyje negalėdavo tilpti. O kaip šiandien yra?

Kurie pirmiau buvo prakeikti buržuajai, tie šiandien jau geri draugai. Ir yra geri ir labai pageidaujami jų skelbimai. Ne tik jų skelbimai geri ir pageidaujami, bet nuolat pas tuos biznierių komunistai atlemda ubagauti visokių reikmenų saaviems parengimams, ir tai nėra jau buržuazinis išmislis!.

Pagaliau eiliniai komunistai neapsižiuri ir nemato to, kad jų vadukai išbenkartėjo ir virto buržuajais. Vadukai ne tik patys turi gerus darbus ir važinėjasi buržuaziniai automobiliais, bet ir jų žmonos turi įsitaisę grožio įstaigas ir samdo merginas dirbti. Vadinasi, naudojami kito žmogaus darbu.

Taigi, komunistai irgi laikosi to šukio, kuris teigia: nežiurėk ką aš darau; o daryk, ką aš sakau... —V. M. Rinks

Iš Politikos Lauko

Demokratų Žinios Iš Lygos

Šiuo norima pranešti visiems Lietuvių Demokratų Lygos nariams, kad įvyksta susirinkimas penktadienio vakare, rugsėjo 18 dieną, Lygos patalpose, 6825 S. Western ave., kaip 8 valandą vakare. Visi kviečiami atsilankyti.

Šiame susirinkime galutinai apsvartysime Lygos šauņu išvažiavimą sekmadienį, rugsėjo 20 d., Liberty Darže, prie 83 gatvės ir Willow Springs road, kitaip žinomam Dumbrasuko Sode.

Esame tikri, kad svečius priimsime kogeriausia, sako rengimo komisija ir garbės pirmininkas, teisėjas Zuris, taipgi pirmininkas Kumskis, kurie yra prisirengę svečius demokratiškai priimti.

Įžanga, prizai ir žaismės visiems veltui.

Iki pasimatymo rugs. 20-tą. Stanley Gurskis

JOHN BENIKAITIS

Atsinaujino Naujienas metams laiko senas Naujienų skaitytojas, žinomas inteligentas biznierių, John Benikaitis.

Jis su savo šeimyna jau ketletą metų užlaiko švartią taverną adresu 1656 North Troy street, arti North avenue.

Pirmiau Benikaitis daug metų darbavosi prie apraudo kompanijų.

Benikaitis priklauso daugeliui draugysčių ir klubų. Eilę metų yra Garfield Parko Vyrų ir Moterų Pašalpinio Klubu narys ir yra jo įdininkas. Jis turi gyvenime daug patyrimo ir gali duoti gerų patarimų įvairiais klausimais.

A. A. Urbanavičiaus atminčiai

Jau trys mėnesiai suėjo, kai a. a. Ferdinandas Urbanavičius mirė ir buvo palaidotas Tautiškoje kapinėse. Jis mirė gegužės 18 d., 1942 m., bet jo likusios žmonos pastangomis jau ir gražus paminklas ant jo kapo yra pastatytas ir pats kapas tinkamai patvarkytas.

Ona Urbanavičienė dar vis liudi savo mirusio vyro, ir kaip ji kad sako: "Aš, nuvykusi į Tautines Kapines, prie jo kapo tik randu susiramintumą ir turiu viltį, kad mūsų sielų jungė neatsiskirs per amžių amžius." Taip, labai gaila, netekus nuoširdaus draugo, bet jau gerai, kad pas gyvuosius tokia graži ir jausminga atmintis pasilieka. Kartu su

Ona Urbanavičienė dar liudi sunus Jonas, duktė Josephina, žentas Julius Pečkauskas ir anukė Diana. Jie visi gyvena savo bute, 3109 S. Leavitt St.

Ona Doggin

Važiuojam į Sunset Park!

Paskutinis uždarymo piknikas šį sekmadienį

V. Kubaitis apieidžia Sunset Parką spalio 1 d. ir persikelia gyventi į Willow Springs.

Paskutiniam atsisveikinimui su Sunset Parku rengiamas didelis paskutinis uždarymo piknikas šį sekmadienį, rugsėjo 20 d.

Dovanomis bus duodamas \$25 Karo Bonus, didelis lietuviškas suris, bonka degtinė

ir keisas Schlitz alaus. Tikietai dabar platinami po visą Chicago. Kas dar negavo, gaus atvažiuo į pikniką. Tikietai dalinami dykai.

Sokiams užsakyta gera orkestra. Visi Chicago ir apylinkių lietuviai nuoširdžiai užkviečiami atvažiuoti į šį smagu atsisveikinimo pikniką.

X. X.

Smagumo ir grožio sueigos

Rugsėjo 19 ir 20

Šeštadienio vakare poeto Prano Vaičiūčio atminčiai bus nepaprastai smagi sueiga Jonistų salėje, 814 W. 33rd St. Bus šokiai ir ideologinis Prano Vaičiūčio apibudinimas.

Septintadienio vakare toj pat salėje bus šokiai su pajvairini-

mu ir prie skaitlingos ir geros orkestros visiems bus smagu šokti ir linksintis. Visus nuosirdžiai kviečia atsilankyti ruošos taryba.

Taip jau čia priminsiu ir tai, kad praeitos savaitės parengimuose dalyvavo daug žymių asmenų ir visi gražioje nuotaikoje turėjo daug smagumo ir malonumo. Šis tautiniai nusiteikusių darbas žymiai reiškiasi ir visi vieningai visuose kilniuose darbuose bendradarbiauja.

— K.tė.

Praleisime Dieną Pas Taverninkus

Šį Sekmadienį Linksmybių Diena

Sekantį sekmadienį, rugsėjo 20 d., Justino Matkevičiaus di-

džiuliam Worth Grove Darže, 6600 West 111th Street, įvyks 12-to Wardo Taverninkų Asociacijos Milžiniškas Piknikas.

Mes dažnai po užbaigimo darbo užeiname pas taverninkus išgert vieną-kita stiklą alaus ar stikliuką degtinės, bet dažniausia atsilankome pas tam tikrus sau pasirinktus aludininkus.

Bet sekantį sekmadienį atsilankysime pas visus juos sykiu. Žinoma, mums nereiks atskirai maršuoti pas kiekvieną. Jie čia bus visi Worth Grove Darže. Čia nereiks mums eikvoti daug savo "bumaškų", nes kiekvienas taverninkas turės tam tikrą skaičių tikiety, kuriuos padalins savo klientams. Su tais tikietais galėsime ne tik gerti už dyką, bet turėsime progą gauti brangius prizus.

Tad gi pasimatysime visi sekantį sekmadienį Worth Grove, 6600 W. 111th St.

— Steponas.

Rendų Kontrolė Keturiuose Indiana Srityse

Ketrios Indiana valstijos bendrijos ir dar viena bendrija Illinois valstijoje pateks į rendų kontrolę. Kontrolę isakė uždėti šioms penkioms bendrijoms Kainų Administracijos Ofisas Washingtone. Kalbamos bendrijos yra: Gary-Hammond; Forth Wayne; Vincennes; Indiana, ir Lawrence kauntė Illinois valstijoje.

— Petaino valdžia Cannes miestelyje vėl leido moterims nešioti kelnaites.

— Belgijoje nušautas fašistiskas Tournai miesto mēras.

MADOS

No. 4119 — Graži dviejų šmūtų išėginė suknelė. Sukirtos mieros 12, 14, 16, 18 ir 20.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mirą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
_____
(Vardas ir pavardė)
_____
(Adresas)
_____
(Miestas ir valstija)

"Mes Be Vilniaus Nenorimsim!"

VILNIUS—(LIETUVOS SOSTINE) Tai yra puiki knyga, išleista švyturio Bendrovės. Šioje istorinėje knygoje yra virš 200 paveikslų. Kiekvienas lietuvis vykdamas atostogų, turėtų pasiimti su savim šią knygą. Turėdamas liuso laiko perskaityti ir pasigėrėti paveikslais. Perskaitęs šią knygą, turės didelę dvasinę naudą.

Vilnius--mūsų buvo--amžiais mūsų bus!

Vilniaus Albumas Vertingiausia Lietuviam Knyga!

VILNIUS—(ISTORIJS APŽVALGA) "Vieta, kurioje stovi dabar Vilnius, senovėje buvo apaugusi mižinėkomis giriomis. X-XII šimt. veik visa Lietuvos žemė žaliavo Hepomis, ažuolais, osė šimtametėmis pušimis ir gaudė eglų tankumynais, o tu girių pavėsy liuliavo didžiuliai ežerai ir tekėjo vandeningos upės..."

VILNIUS knygos kaina \$4.00 — Naujienos parduoda po \$2.00 (Prisuntimas paštu—25c)

Parašykite aiškiai savo vardą, pavardę ir adresą, įdėkite \$2.00 vertės money orderį ir atsiųskite. Knyga Vilnius bus jums greitai prisūsta.

NAUJIENOS 1739 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGICIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MĖNESINIAIS
ATMOKEJIM AIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS SEKRETORIUS.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo Kaina:

Chicagoje—paštu:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Mėnesiui	75c

Chicagoje per išsiuntinėjtojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Vienam mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje

Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	75c

Užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

P pinigais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

APŽVALGA

NESUTIKIMAI TARP MASKVOS IR LONDONO AŠTRĖJA

Iš Londono pranešama, kad sovietų valdžia daro didelį spaudimą į anglus, reikalaujama "antro fronto" 1942 metais ir įrodinėjama, kad tas frontas esąs ne tikrai reikalingas, bet ir praktiškai įvykdomas. Vadinas, Maskva jaučiasi žinanti geriau, negu anglų karo vadovybė, ką angliai turi ir gali daryti!

Tai yra įžaidimas anglams. Bet bolševikiški anglų "mokytojai" eina dar toliau. Jie kaltina Churchillą, kad jisai apgavęs Rusijos žmones ir Raudonąją armiją! Nes, girdi,—

"Maskvoje jaučiama, kad komunikatas, išleistas Washingtone, D. C., po Molotovo atsilankymo, paskatino Rusijos žmones ir Raudonąją armiją tikėti, jogei antrą frontą siemet jie gaus."

Šitos pagalbos atidėjimas, sako Maskva, galįs turėti nelemtų pasekų. Viena, būtų atgaivintas senas nepasitikėjimas tarp Rusijos ir Didžiosios Britanijos bei Jungtinių Valstybių. Antra,

"Atsalties Rusijos žmonių ir Raudonosios armijos nuotauka ir, gal, būtų padarytas blogas įspudis į neutralias šalis ir į okupuotųjų šalių žmones."

Taigi sovietų valdžia pramato, kad gali nustumti Raudonosios armijos "moralę"; ir jeigu taip atsitiks ir raudonarmiečiai neteks uo kovoti, tai ji iš anksto kaltina Angliją ir Ameriką, kad jos nelaikančios savo žodžio, neatidarančios "prizadėtojo" antro fronto.

Prizadėjimas, ar Londonas ir Washingtonas tokį prizadą yra davę? Apie tai nebuvo niekur girdėti, ir angliai sako, kad sovietų priekaištai yra neteisingi.

BRITAI PIKTINASI SOVIETŲ KALTINIMAIS

Žinios iš Maskvos apie sovietų "nepasitenkinimą" anglais ir amerikoniais dėl jų tariamo prizadų nepildymo "antro fronto" klausime išaukė didelį pasipiktinimą Londone. Britų užsienio reikalų departamentas dabar iškelė aiškint faktą, kad tarp premjero Churchillio ir premjero Stalino nebuvo padaryta jokio susitarimo apie antro fronto atidarymą. Pranešime iš Londono skaitome:

"Britai sako, kad, užsienio reikalų komisariui Molotovui du kartu atsilankius Londone gegužės ir birželio mėnesiuose, jam buvo visai atvirai ir smulkiai paaiškinta apie Britanijos ginkluotą jėgą. Jam buvo net įteiktas raštu pilnas pareiškimas apie Britanijos karinę padėtį. Britai stipriai piktinasi įtariamais, kad jisai (Molotovas) buvęs suklaidintas antro fronto perspektais."

Kaip matome, nesutikimas tarp Rusijos ir Anglijos pasiekė aštrų laipsnį. Bet to buvo galima laukti, kuomet Maskva pradėjo vesti atkaklią "antro fronto" propagandą spaudoje ir masiniuose mitinguose, užuot padėjusi tą klausimą išspręsti atsakomingsoms karo vedimo įstaigoms. Stalinas nenori tartis su Anglijos ir Amerikos karo vadais dėl bendros karo strategijos (jisai dar iki šiol neleidžia net anglų ir amerikoniškiariuomenės atstovams pama-

tyti mušų eiga fronte!); bet jisai bando Anglijai ir Amerikai diktuoti, kaip jos turinčios vesti karą.

Jei šitai eis toliau, tai Rusijos santykiai su sąjungininkais gali visai sugesti.

ZIOPLAS FALSIFIKATORIAUS PASITEISINIMAS

Prieš kokią savaitę laiko buvo šioje vietoje pastebėta, kad komunaciškas zioplelis V. Andrusis per kelis mėnesius nesiliauja kartojęs vieną sakinį iš kauniško laikraščio "I Laisvė", kurio straipsnio dalis buvo atspausdinta "Naujienose". Ne gana to, kad jisai tą sakinį be paliovos kartoja, kaip sukvalifiojęs, bet jisai jį iškrepia, supildydamas kokią tai nesąmonę, kad naciai "kuria naują lietuvių".

Sugautas falsifikacijoje, Andrusis dabar teisinasi, kad jisai pakeitė toje ištraukoje viso tikrai vieną žodį: vietoje "kuria", jisai turėjęs rašyti "kaldina". Pagal šitą jo aiškinimą, išeina, kad Andrusis sursifikavo tikrai vieną trečdalį citatos, iš trijų žodžių iškrepdamas vieną. Vadinasi, jisai nori pasakyti, kad jisai yra tikrai 33 1/3 nuosimčių falsifikatorius, o ne viso 100%.

Tačiau Andrusis meluoja. Straipsnio ištraukoje, iš kurios jisai tuos žodžius išpešė, nėra niekur pasakyta, kad naciai "kaldina" naują lietuvių. Tenai pasakyta ve kas:

"Naujasis lietuvis mums toli gražu nerėškia nuo praeties atitrukusio žmogaus, kokius kad kaldina bolševikinis naujų žmonių fabrikas."

Taigi žodis "kaldina" toje citatoje yra taikomas visai ne naciams, o bolševikams. Vadinasi, Andrusis dabar padarė antrą falsifikaciją, dargi aršesnę, negu pirmoji. Pirmiau jisai dėkojo kelis žodžius iš vieno sakinio į kitą, apversdamas aukštyn žonomis visą jų prasmę.

Tai yra daugiau negu šimto nuosimčių falsifikacija. Tai yra begėdiška klasta.

Begėdiška ir kartu be galo ziopla klasta. Nes kuris g žmogus sveikam prote gali patikėti, kad naciai, atėję į Lietuvą, tuojau emė ir "sukurė" ar "nukurdino" "naują lietuvių"? Tokių stebuklų nė bolševikiškas "naujų žmonių fabrikas" nepadarė per kelis mėnesius.

Tas "naujas lietuvis", apie kurį kalbama straipsnyje, yra apibudintas straipsnyje, kaip asmuo, kuris neatsilieka nuo naujo gyvenimo, kuris yra "laisva asmenybė", kuris sugeba rasti bendrą kalbą su kitaip tikimūnū tautiečiu ir t.t.

Ar naciai šitokius žmones "kaldina" arba "kuria"? Kur ir kada jie skelbė, kad jų idealas yra laisva asmenybė ir tolerancija?

Tiktai toks bukaprotis, kaip Andrusis, gali nesuprasti, kad tame straipsnyje buvo išreikšta visai ne nacių ideologija. Štai dėlko korespondentas tuo Kauuno laikraščio straipsniu susidomėjo ir jo ištrauką persiuntė "Naujienoms".

Skarmaluotas Valka, Bet \$10,000 Kisenėje

Policija suėmė John Gonzales, 45 metų, 14 W. Maple st. Nuovadoje Gonzales pasisakė esąs visų apleistas vargšas. Padarius pas jį kratą pasirodė, kad Gonzales turi apie \$10,000 padėjęs J. Valstijų pašte ir kitose įstaigose.

darbininkus, kuriuos Hitleris ima į kariuomenę. Todėl sekretoriaus Hull protestas turi visai rimtą pagrindą.

James Mackholly, kelio sargybos narys, žiuri į sijų atskalas, kurios susidarė dėl eksplozijos geležinkelio prie Nodoway, Ia. Matyti, sabotažininkai norėjo išsprogdinti Burlington Zephyr traukinį. Kai kurie traukinio vagonai liko apgadinti.

LIETUVA! St. Miščikas-Ziemys. KELKIS! (DVIEJŲ DALIŲ REALYBĖ)

(Tešinsys)
DALIS I.

8. DARBAS PLEČIASI

—Taigi, sako, lietuviška bus...
Pirma parapijomis valdysis, o vėliau iš Vilniaus...
—Matai, aukštai šoka... — nustebs, bet matyti, ne visai tikėdamas tarė Kostas. — O miškiniai tik popierą veltui peizuoja...
—O ką? — sušuko piktai Jonas, — ar mes ir ne tą patį sakome?
—Sakot... Koks jūsų pasakymas? — spyrėsi Kostas. "Neveškit! Neduokit! Neleiskit!" ir viskas! Bet kas iš to bus, at, ką pasakyt! Vilniuje, matyti, geresnes galvas turi, aiškiai sako: pirma valdžia, o vėliau su prusu apsidirbit! O jūs? Aš ir suprantu, kad pirma turi būti valdžia. Nesvarbu ar ji bus slapta ar vieša, bet valdžia, kad kiekvienas žinotų šu kuo reikalingą turi, prieš ką atsakyti reikės! O čia, tik vaikų žaishlas!
—Palauk, — tarė Pijus, — susižinosime ir mes su Vilniumi... Kai ką jau žinome... Kuni-gas Kristolas buvo buvęs, ka-lendorių dar parvežė.
—Bet Stasiui duokite apsirėdyti, — įterpė Antosė ašarotomis akimis žiurėdama į Stasį.
—Gaus, nesurpink... Išmaudyti būtų gerai... Utelių gerokai parsivežė... — tarė juokdamasis Pijus.
—Galima padaryti: ką čia truks sušilti vanduo? — aiškino iš vietos kildama Antosė.
—Tai ir padaryk! — tarė nekantriai Jonas. — Ant kitos skylės galėtum bent juodos kavos pašildyti Stasiui. Geriau nuo šilto viralo atsigriebtų...
—Nereikia, Antosėle, — spy-rėsi Stasys, — pareisiu namon — apsišvarysiu.
—Ne greit eisi... Ar nori, kad prusai tave sustvertų? Manai, nieškos? — užklauskė Kostas. — O gal tas žandaras, ką mudu su Pijumi sudirbome, pas jus jojo?
—Eik, jau eik... — gėdino Pijus. — Ar nematei, kad į miestą jojo?..
—Galėjo aplink joti... — spy-rėsi Kostas, bet visiems pradėjus juoktis — nutilo.
—O ginklių turite? — užklauskė Stasys.
—Matai, šautuvą naguose turiu, reikiška, turime... — atšovė Kostas.

—Aš be ginklo nenorėčiau pasilikti — aiškinosi Stasys.
—Nebijok, paskolinsime! — tarė Kostas. — Kaip nuo prusų kokį atimsi — savo turėsi. Kiekvienas turi pats pasirūpinti.
—Pijau, — tarė pamažu broliui Jonas, — traukiame pas mokytoją.
—Kurių velnių? — užklauskė nustebs Pijus.
—Proklamacijas reikia parašyti...
—Juk jis rašo, dviese ant vienos mašinėlės nerašysi... O be to aš neįgudęs... — aiškinosi Pijus.
—Ne tai, bet turinys niekam netikęs... — aiškino Jonas.
—Kodėl niekai? — užklauskė nustebs Pijus.
—Negirdėjai ką Stasys sako? Reikia išrašyti, kad lietuviška valdžia jau yra... reikalauja Jonas.
—Cha-cha-cha! — nusijuokė Pijus. — O iš kur tu ją iškasi?
—Kam kasti? Išrašysi ir bus! — spyrėsi Jonas.
—O kaip paprašys įrodyti? — užklauskė šypsodamasis Pijus.
—Slapta, pasakyt negalima... — aiškino Jonas, matyti, nesiruošdamas nusileisti.
—Kliedi, vaikeli, ar kelio klausiesi? — tarė nusigrėždamas Pijus.
—Ko judu ten ginėjatės? — užklauskė Kostas.
—Supaisysi... nenoromis atsakė Pijus.
—Kaip nori, aš einu! — tarė griežtai Jonas.
—Eik, jei nori!.. — atsakė Pijus.
—Kur eisi? — užklauskė Kostas.
—Pas mokytoją, — atkirto Jonas.
—Ar dar vis Julius Butkus mokytojauja? — užklauskė Stasys.
—Tas pats, — atsakė Jonas ir išėjo iš klėtelių.
Kuomet Jonas pasiekė mokytojo namus, jau buvo gerokai prašvite, bet Jonas žinojo, jog Julius nemiegos, spausdins ant rašomos mašinėlės atsišaukimus, kurių tekstą Pijus su Juliumi vakar vakare baigė rašyti.
Julius jau senokai spausdino atsišaukimus rašoma mašinėle,

Darbiečių kandidatas kovoja prieš reakciją

New Yorko valstijoje ateinantį lapkričio mėnesį bus renkamas gubernatorius. Republikonai nominavo Dewey, o demokratų partijos kandidatas yra Bennett, kurį partijos konvencijai piršo, prieš Prezidento Roosevelto viešai pareiškimą norą, James Farley. Todėl Amerikos Darbo partija, kuri pirmiausia visuomet remdavo demokratą, dabar pastatė savo atskirą kandidatą, Dean Alfange.

Šis asmuo buvo iki šiol mažai žinomas, ir demokratų politikieriai tikėjosi, kad jisai nenutrauks jiems daug balsų. Farley su pasididžiavimu sakė, kad Darbo partijos jisai visai nepaisas; o koks ten "graikas Alfange" esąs demokratų partijai nepavojingas. Mat, Dean Alfange yra ne aišrus, o graikų kilmės, ir kaip toks, Amerikos politikierių akyse, yra mažos vertės žmogus.

Bet Dean Alfange gali parversti ant šono politinę Farley mašiną New Yorko valstijoje. Padaręs anketą tarp balsuotojų, Amerikos Viešosios Opinijos Institutas ("Gallup Poll") surado, kad 10% balsuotojų pritaria Am. Darbo partijos kandidatui, kas New Yorko valstijoje sudaro 500,000 balsų. Pirmiau ta partija surinkdavo tik apie 8 nuosimčius balsų. O rinkimų kampanija dar tik prasideda. Kuomet kandidatas gaus progą išdėstyti savo nusistatymą plačiajai visuomenei, atsiras šimtai tukstančių naujų rėmėjų.

Pirmoji kalba, kurią New Yorko darbiečių kandidatas pasakė, pradėdamas savo kampaniją, padarė labai gerą įspūdį ir publiką. Spauda giria kandidatą, pripažindama, kad jisai skelbia kilnias mintis, nevertodamas nei demagogijos, nei šmeižtų prieš savo oponentus. Ir, iš tiesų, Dean Alfange savo kalboje pareiškė, kad jisai neabejoja kitų dviejų partijų ir kandidatų patriotizmu; jisai neįtaria jų nuosirdaus noro laimėti karą ir šituo tikslu remti valdžią. Bet to, jo nuomone, nepakanka.

"Visi žmonės, kurie supranta šį karą", sako Dean Alfange, "žino, kad po ginkluotos kovos paviršium verda kita atkakli kova — principų karas. Mes esame žmonių kare ir kovojame dėl žmonių pergalės. Kuriams naujas pasaulis, ir tikrai tie gali būti vada, kurie supranta formuojančias jį dinamiškas socialines jėgas."

Nei demokratų politikieriai, kurie atmetė Prezidento Roosevelto pasiulytą kandidatą, nei republikonų politikieriai, kurie paniėkino savo liberališką vadą Wendell Wilkie, to supratimo neturi. Jiems rupi tikrai senos mados politika ir vietos valdžioje. Todėl Am. Darbo partijai dabar tenka New Yorko valstijoje atlikti svarbią misiją: apginti tuos socialinės pažangos principus, kurie yra išreikšti Roosevelto Naujojoje Dalyboje; o paskui, kuomet bus laimėtas karas, rupintis, kad būtų įvykdyta tokia taika, kokios trokšta žmonės.

Dean Alfange pasižadėjo visa energija kovoti prieš "naują reakciją", kurią reprezentuoja lygiai republikonoz Dewey, kaip ir demokratas Bennett — tuodu, anotojo, modernizuoto Hooverizmo tipai.

Kad ir abiejų sėnųjų partijų bosai New Yorko valstijoje prieš Prezidento Roosevelto politiką kovoja, bet dauguma tos valstijos piliečių eina su Rooseveltu. Todėl Am. Darbo partijos kandidatas gali gauti nepaprastai daug balsų.

Amerikos protestas prieš Vichy dekretą

Valstybės sekretorius Cordell Hull pareiškė protestą dėl Francuzijos valdžios dekreto, įsteigiančio privalomą darbą. Valdžios galva, Pierre Laval, ir jo pakalikai pyksta ir barasi, kam Jungtinės Valstybės "kišasi" į ne savo reikalus. Jie įrodinėja, kad Francuzijos vyriausybė turinti teisę mobilizuoti darbo jėgas savo krašte, kaip kad daro ir Amerika.

Bet klausimas čia eina visai ne apie darbo jėgų mobilizavimą, o apie jų suvartojimą. Jeigu Petainas ir Lavalis, įvedę privalomą darbą, vers Francuzijos darbininkus dirbti pramonėse, kurios gamina ginklus ir amuniciją vokiečiams, tai čia bus tiesioginiai paliesta Amerika. Be to, pranešimai iš Francuzijos sako, kad po darbo jėgų "mobilizacijos" priedanga, valdžia ketina siųsti darbininkus į Vokietiją, kad jie pavaduotų vokiečius

kurią buvo nuo besitraukiančio rusų kariuovės pirkęs, kuris, matyti, iš Rytprusių ją parsigabeno, nes buvo vokiška, nors lotynų raidėmis. Nors pati mašinėlė buvo vokiška, nei nekenkė ant jos spausdinti lietuviškus atsišaukimus prieš okupantus.

Juliaus mokykla buvo privati, nes jam okupantai algos nemokėjo ir jis savo mokyklos niekur neregistravo, nors žandarai apie ją ir žinojo.

Keturaukių ir Geizų parapajose mokyklos jau 1915 m. pabaigoje atsirado, ačiu Geizų klebonui kun. Krištolui, kuris pirmas savo dvare įsteigė vaikams mokyklą. Pirmą tos mokyklos mokytoja buvo Katrė Pečkulytė, našlės dukterė, prieš karą ėjus kartu su Brone Vilkipilės mergaičių gimnazijon.

Bet ji kunigui dėl savo smalsumo nepatiko ir jos vieton pasikvietė iš Dagių kaimo Pečkulytės mokslo draugę Antaniną Beskiutę.

Bet vėliau, kuomet mokyklų tinklas prasipletė, pritruko mokytojų ir Julius įsteigė savo mokyklą, o Pečkulytei įsteigė patys vokiečiai Užežerės bažnytkaimyje.

Užežeriuose budama Katrė susipažino ne tik su Staineliais, bet ir kitais vyrais, kurie ruošė savotišką prieš okupantus sukilimą. Ji aktyviai dalyvavo įvairiose vakaruose bei balitose, kur turėdavo teis susirinkti, kurie veikė vienokiu ar kitokiu būdu prieš vokiečius.

Jonas nei kiek nesuklydo galvodamas jog Julius dar nemiegos, pabarškings sutartinu būdu į langą, išgirdo kedęs pastumėjimą ir už valandėlės jam atidarė duris pats Julius įraudusiomis akimis.

—Tai tu? — užklauskė Julius, — o aš maniau Pijus... Butų bent spausiti padėjęs...

—Ar daug jau parašei? — užklauskė Jonas.

—Būtį du šimtus... Pirstus sopa bekalant... atsakė išvargęs Julius vėl prie rašomosios mašinėlės sėsdamas.

—Perkunas trenktų! — nusi-keikė Jonas.

—O kas? Atsitiko kas nors ypatingo? — užklauskė Julius pakeldamas mieguistas akis nuo rašomos mašinėlės.

—Turinys niekai... Apie slap- tą lietuvišką valdžią reikia išrašyti...
—Ką? Apie lietuvišką vald- džią? O kur tu ją radai? Pri- sisapnavo?..

—Ne prisisapnavo... Stasys papasakojo... — atkirto Jonas.
—Koks Stasys?
—Gatavečkų...
—Ar paleido iš miškų?
—Nepaleido... pabėgo, o Al- biną bebėgantį nušovė...

—Nušovė?.. Ot nesiseka... Tai ką jis pasakojo, pasakok...
—Jis sakė, kad pas juos miš- kuose buvo spausdintų atsišau- kimų, iš pat Vilniaus kur kal- bama apie valdžią... Suprantai, jog dar nėra, bet nieko, mes galime parašyti, jog jau yra... Žmonės geriau klausys...

—Palauk, nesikarščiuk... duok pagalvoti... Išrašyti netruk- sime, bet jei sužinos, kad melas — dar blogiau bus!

—O kaip sužinos? Antra, gal jau išties yra? Jei Vilniuje taip rašo, matyti, žino, jog bus... Tėn ne vaikiai dirba...
—O jei jie ir taip kalba, kaip tu dabar? Gal ir tik žmonių patraukimui?

—Niekio! Jei visi kalbėsime — sukalbėsime: atsiras lietuviška valdžia! Juk turi atsirasti! Jei neatsiras, tai vėlimas mes dirbame? Juk turės būti...
—Taip, tai taip, bet visgi kol kas jos nėra, tai ką krikštysi? Gal blogai baigti toks melas...
—Niekio, išsisuksime. Aš ti- kiui, jog valdžia jau yra... Ot, man kažkas rodo sako, jog jau yra ir jau.

—To geidi, tai ir tiki! Ar ne- žinai, kad dargi sveikam gali li- gą įkalbėti?..
—Bet aš sakau, jog bus ge- rai, pamatysi, — spyrėsi Jonas.

(Bus daugiau)

J. V.

Artikos paradoksai

Arktikos pavadinimas pareina nuo graikiško žodžio "arktos", reikšiančio lokį. Nereikia manyti, kad šis vardas duotas tam kraštui dėl ten besiveisiančių baltųjų lokių. Ne, tas lokys, kuris davė Arktikai vardą, žemėje negyveno, bet puošia žvaigždėtąjį šiaurės dangų. Tai garsusis Didžiojo Lokio arba Didžiųjų Grigo Ratų žvaigždynas, kuris sukasi Arktikos danuje ir niekad nenusileidžia už horizonto. Nuo šio "dangiškojo lokio" ir pareina Arktikos pavadinimas.

Koks rajonas vadinamas šiuo vardu? Daugelis mano, kad Arktiką apriboja žemių ašigalio laukas (66 1/2° lygiagrete), kitais žodžiais tariant, kad Arktika ir šiaurinio pusrutulio šalys, kurioms būdinga žemumų ir kalnų sistema. Arktikos riba nesutampa su 66 1/2° lygiagrete: susitarė skaičiuoti, kad Arktikos riba eina linija, skiriančia miškų sritį nuo tundrų srities. Tokiu būdu Arktikos ribos padėtis nustatoma ne astronomiškai (žemės ašies pakrypimu), bet klimatiškai — oro temperatūra, ši linija jungia visus tuos taškus, kuriuose vidutinė liepos mėnesio temperatūra yra lygi +10°. Todėl Arktikos riba yra ne lankas, bet keistai vingiuojanti kreivė linija, kuri nukrypsta nuo žemių ašigalio lauko tai į vieną, tai į kitą pusę.

Arktikos srity yra keletas įžymių taškų, kurie vadinami ašigaliais arba poliuis.

Svarbesni poliai Arktikoje yra keturi: geografinis, magnetinis, šalcio ir neprieinamumo. Priešingai paplitusiai nuomonei, šie keturi taškai šiaurės pusrutuly nesutampa su geografiniu tašku, bet yra gana toli vienas nuo kito. (Pietų pusrutuly šalcio ir neprieinamumo poliai beveik sutampa su geografiniu).

Geografijos polius — tai taškas žemės paviršiuje, per kurį pereina įsivaizduojama žemės rutulio sukimosi ašis. Kompašo magnetinė rodyklė nukrypsta ne į šį tašką, bet orientuojasi į gana toli nuo jo esantį magnetinį polį.

Šalcio poliūmi vadinama visų šalčiausia žemės rutulio vieta. Šiaurės pusrutuly šis taškas taip pat nesutampa su geografiniu poliūmi. Pasirodo, yra žemės kampelis, kur šalčiau nei šiaurės ašigalyje. Ta vieta yra Rytų Sibire arti Oimekono nusiūsių: ten temperatūra žiemą kartais nukrenta iki 69° žemiau nulio. Paskutiniuoju laiku atpastos dar žemesnės temperatūros kitose Arktikos vietose, todėl ir šalcio poliūsi klausimas dar nėra tiksliai išspręstas.

Pagaliam ir teise vadinasi visų sunkiausiai prieinama vieta priklauso ne geografiniam poliūmi, bet kitam taškui, kuris va-

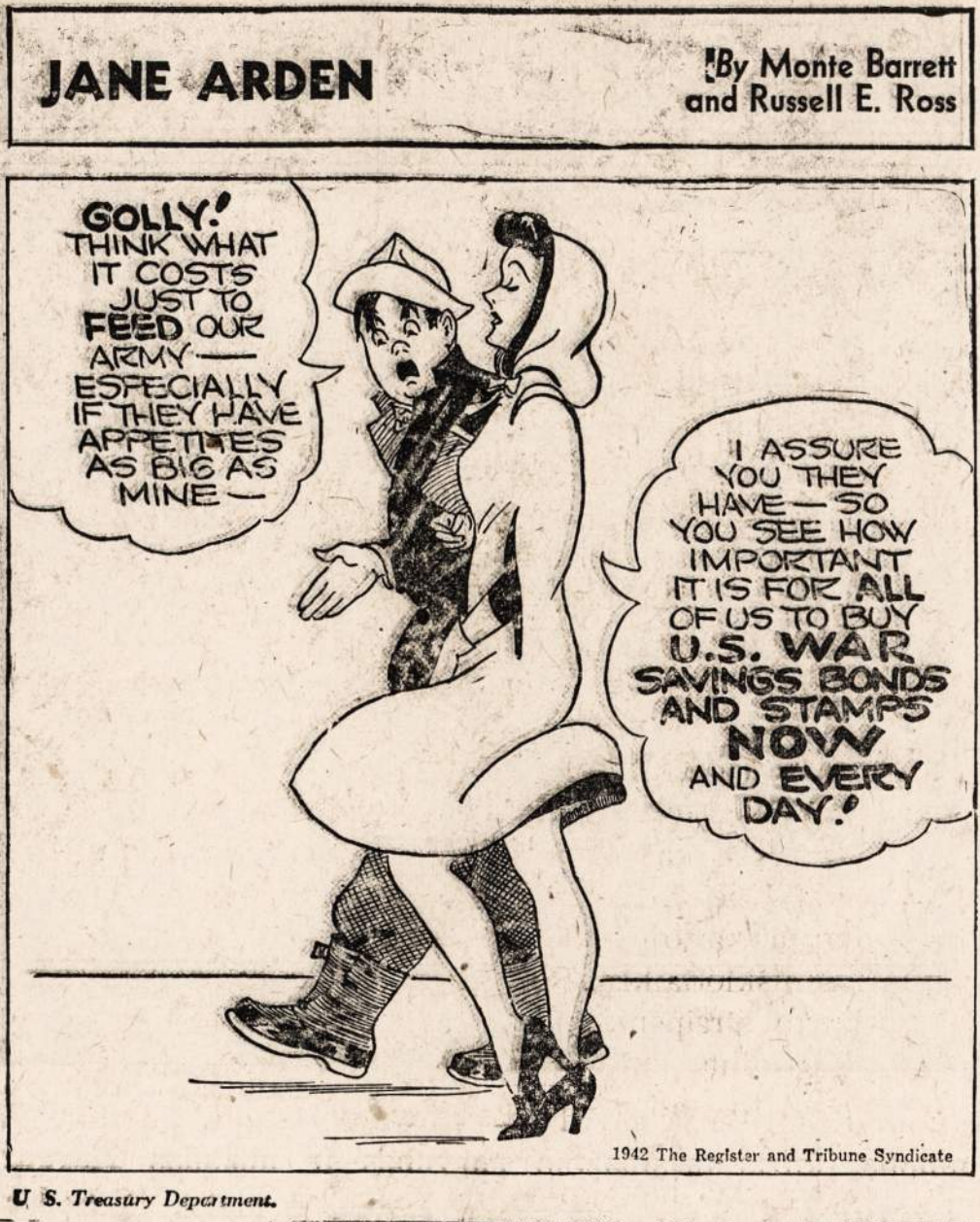
dinasi neprieinamumo arba ledų poliūmi. Tai centrinis taškas tolydinės ledų masės 3 milijonų kvadratinių kilometrų ploto, kuris tęsiasi šalia šiaurės geografinio poliūsi Aliaskos link. Ledų poliūs nutolęs nuo geografinio poliūsi per keletą šimtų kilometrų. Iš suminėtu keturių poliūsi (eilė tyrinėtojų skiria Arktikoj dar penktą vėjų poliūsi, gulintį Grenlandijos centre ir vaidinanį svarbų vaidmenį meteorologijoj), tik vienas geografinis turi paradoksalinių ypatybių. Kai kurios jų čia ir bus aprašytos.

Mes pripratę kiekvieno žemės paviršiaus taško padėtį žymėti dviem daviniais, dviem vadinamomis geografinėmis koordinatomis — ilgiu ir pločiu. Leningrado padėtis žymima taip: ilgis 30° Ost, plotis 60° Nord. Ost reiškia rytų, šiuo atveju — į rytus nuo Grinvičo meridiano, kuris skaitomas pirmuoju meridianu. Nord reiškia šiaurės, duotame pavyzdy — į šiaurę nuo ekvatoriaus (pusiausio). Ilgis ir plotis gali būti lygūs nuliui. Jei, pav., taškas pažymėtas taip: ilgis 0, plotis 40° Nord, tai jūs rasite jį susikirtime pirmojo meridiano su 40-tąja lygiagrete šiaurės pusrutulyje. Nesunku surasti, kur yra taškas su tokiais koordinatomis: ilgis 0, plotis 0 — jis gulį ten, kur susikerta pirmas (t. y. nulinis meridianas su ekvatorium).

O ką jūs pasakytumėt apie tašką, kurio padėtis pažymėta tik viena koordinata: pločis 90° Nord? Apie ilgį čia nėra nieko paminėta. Argi yra kur nors žemėje vieta, visai neturinti ilgio (suprantama, geografinio)?

Taip, yra, ir net ne viena, bet dvi vietos. Tai šiaurės ir pietų poliai. Jie neturi ilgio dėl to, kad jiems vienoda teise galima duoti bet kurį ilgį. Atsiminkim, kad poliai gulį ten, kur susikerta visi meridianai, todėl galima tvirtinti, kad poliūsi taškas priklauso kiekvienam meridianui ir tokiu būdu gali turėti bet kurį ilgumą. Nors ir atrodo neapibrėžta, koordinata — plotis 90° Nord — kalba apie griežtai apibrėžtą tašką — apie tą, kuris nutolęs į šiaurę nuo ekvatoriaus 90°: toks taškas yra tik vienas — šiaurės geografinis polius.

Su ilgio nebuvimu susijusi kita nemazią įdomi geografinio poliūsi ypatybė: dienos laiko neapibrėžtumas. Kai laikrodžiai Kaune rodo pusiaudienį, kuri, jūsų manymu, valanda šiaurės poliūsi? Atrodo, jei polius ir Kaunas gulį tame pačiame meridiane (Kaunas gulį prie 24 meridiano), tai ir laikrodžiai tose vietose turi rodyti tą patį laiką. Tačiau toks klausimas išspręsdamas nėra teisingas, nes per geografinį poliūsi pereina ir Leningrado, Tomsko, Vladivo-

U. S. Treasury Department.

stoko, New Yorko, Madrido, — bet kurio miesto, kurs tik jums į galvą ateitų, meridianai. Kiekvienas žemės rutulio taškas turi teisę pretenduoti, kad paros laikas būtų skaičiuojamas pagal jo laikrodį. O kokio laiko turi laikytis žmogus, atsiduręs poliūsi? Jis gali pasirinkti bet kurio meridiano laiką: arba to, kuriame gulį jo krašto sostinė, arba, jei techniškai būtų patogiau, Grinvičo, arba bet kurio kito meridiano. Sovietų šiaurės poliūsi užkariautojams šis neapibrėžtumas tuo pasibaigė, kai tik ledo litys juos nunešė į šalį nuo poliūsi taško.

Štai dar klausimas, turįs ne lankytą atsakymą: į kurią horizonto šalį nukreipti magnetinio kompašo rodyklės galai šiaurės ašigalyje?

Magnetinė plunksnelė visada nukrypsta vienu galu į artimiausią žemės magnetinį poliūsi, o kitu galu, žinoma, į priešingą pusę. Žemės magnetiniai poliai, poliai, kaip jau buvo minėta, nesutampa su geografiniais. Vadinasi, vienas galas magnetinės rodyklės, padėtas šiaurės geografiniame ašigalyje, turi būti nukreiptas į šalį nuo jo. Vis tiek, kur jis rodytų, jis būtina bus nukrypsis į pietus dėl to, kad jokios kitos krypties iš šiaurės poliūsi nėra: šiaurės poliūs yra pats šiaurčiausias žemės rutulio taškas, ir viskas aplink jį gulį į pietus. Į kurią jį pusę rodo antrasis magnetinės rodyklės galas? Atrodo, kad jį šiaurę, nes jis nukreiptas į priešingą horizonto pusę: čia tai ir yra šiaurės poliūsi ypatybė, kad visose kryptyse nuo jo gulį viena ir ta pati horizonto šalis — pietus. Dėl to ir antrasis magnetinės rodyklės galas nukryps taip pat į pietus! Taigi, nepaprastas, bet negiginamas faktas: abu kompašo rodyklės galai šiaurės poliūsi rodo į pietus.

Yra juokingas Kozmos Prutkovo pasakojimas apie vieną turką, kuriam tekę kartą būti "pačiame ryškiausiame krašte". "Ir prieky rytai, ir iš šonų rytai. O vakarai? Jūs gal manote, kad jie vis dėlto matomi, kaip koks nors tolimoj vos judas taškas? Notiesia! Ir iš užpakalio rytai! Trumpai — visur visur vienii begaliniai rytai" — rašo autorius.

Tokio krašto, kuris iš visų pusių apsuptas rytais, aišku, negali būti. Užtat — kaip jau ištikrinot — yra žemės rutulio vieta, kuri iš visų pusių apsupta pietumis: į visas puses nuo šios vietos tęsiasi "vienii begaliniai pietūs". Musų planetoj yra ir kitas taškas, kuris iš visų pusių apsuptas šiaure. Jūs, be abejo, jau atspėjote, kad tai pietų geografinis polius.

Eisim prie kitų šiaurės poliūsi ypatybių. Kaip manote, kas iš žemės gyventojų buvo visų arčiausiai priartėjęs prie jos, t. y. žemės centro? Norėdami atsakyti į šį klausimą, jūs, be abejo, pagalvojate apie giliausių rudos kasyklų darbininkus, kurie dirba arčiau

žemės centro, negu jų draugai žemės paviršiuje. Tačiau ne jiems lemia vadintis žmonėmis, labiausiai prisitardintais prie žemės centro. Ši teisė nepriklauso nė jūrų gelmių tyrinėtojui amerikiečiui Viljamui Bijbui, nusileidusiam savo "batisferoje" beveik visą kilometrą žemiau jūrų paviršiaus. Ji neginčijamai priklauso tiems, kurie savo kojomis buvo užžengę ant šiaurės ašigalio taško. Jie priartėjo prie žemės centro visa dešimčia kilometrų daugiau už visus kitus žmones. Kodėl? Todėl, kad mūsų planeta neturi fikslisios rutulio formos, bet yra šiek tiek suplota ašigaliuose ir išpusta ekvatoriuje. Spindulys, pravesta, nuo žemės centro iki poliūsi, yra 21 km. trumpesnis už spindulį, pravestą iki bet kurio ekvatoriaus taško, — jeigu, žinoma, abu taškai paimti vienodo aukštumoj nuo jūrų paviršiaus. Pridursim, kad pietų poliūsi yra aukštesnis iškilęs žemės rutulio taškas, o šiauriniame jūra: todėl šiaurės poliūsi gyventojas yra arčiau žemės centro už pietų poliūsi gyventoją.

Sekantis klausimas: kurioj žemės paviršiaus vietoj daiktai daugiausia sveria? Taip pat šiaurės poliūsi. Tai dėl dviejų priežasčių. Pirmoji — ta, apie kurią ką tik kalbėjome, būtent, žemės susiplojimas poliūsiuose (daiktai arčiau žemės centro sunkesni negu paviršiuje). Antra — musų planetos sukimas. Dėl daiktų sukantis atsitardantios taip vadinamos išcentrinės jėgos, arba centrifugalinio efekto, veikimo daiktai slėgia savo atramos juo mažiau, juo greičiau jie skrieja savo sukimosi ratu. Nesunku suprasti, kad labiau nutolę nuo poliūsi žemės paviršiaus taškai prabėga per sekundę ilgesnį lanko pavidalo kelią už taškus, esančius arčiau poliūsi. Sunkiausi turi būti daiktai tose vietose, kurios visai neapbrėžia lanko, bet sukasi vietoj, t. y. poliūsiuose, ypač šiauriniame.

Veikiant abiemis minėtomis priežastims, kiekvienas daiktas šiaurės poliūsi sveria daugiau negu ekvatoriuj maždaug pusę procento. Prekės, sveriančios ekvatoriuj 1 toną, nugabentos į šiaurės poliūsi, pasunkėtų 5 kilogramais. Priešus daiktus į poliūsi ne iš ekvatoriaus, bet iš kito pločio, svorio prieaugis bus mažesnis. Laivas, sveriąs su kroviniu vidutiniame plote 20-

milijonų pėdsakų, pasunkėtų 200-

tonų, pasunkėtų 50 tonų, jei jis galėtų nuplaukti iki šiaurinio poliūsi. Lėktuvas, kuris sveria Maskvoj 24 tonas, šiaurės poliūsi svertų 50 kg. daugiau. Tokį svorio padidėjimą nustatyti galima tik spyruoklėmis svarstyklėmis, nes sveriant svirtinėmis svarstyklėmis atitinkamai pasunkėtų poliūsi ir svorščiai.

Paskutinis šiaurės poliūsi paradoksalus toks: kurioj žemės rutulio vietoje daikto šėšelis visą parą vienodo ilgumo? Tokį nepaprastą šėšelj duoda gairė, įsmeigta šiaurės poliūsi taške. Saulės aukštumas šiame taške nesikeičia per visą 24 valandų jos kelią danguje. Tokiu būdu saulės ir kitų šviesulių paros kelias yra lygiagretis horizontui. Jei saulė savo aukščio nekeičia, tai, žinoma, ir daiktų šėšeliai visą parą yra vienodo ilgio (primenam, kad šviesiajame pusmety poliūsiuose viešataujama ilgą, kelių mėnesių, diena).

Baigdam pasilysim skaitytomis savarankiškai išspręsti keletą klausimų.

1. Kurioj žemės rutulio vietoj galima pastatyti namus, kurių visų keturių sienų langai būtų atkreipti į pietus?
2. Į kurią šalį pus vėjas vėliava, įsmeiktą šiaurės poliūsi?
3. Kurioj žemės vietoj gali pusti tik pietų vėjai?
4. Ar yra žemėje tokia vieta, į kurią būtų galima patekti tik iš šiaurės?

(GALAS)

Panaikino Specialiai Žemas Telegramų Ratas

Western Union Telegraph Company turėjo įvesti specialiai nupigintus ratas telegramoms su įvairiais pasveikinimais, siunčiamoms po vidurnaktį. Pereitą naktį specialios ratos šitokioms telegramoms buvo panaikintos. Telegrafo kompanija dabai turi daug svarbių pranešimų ir naktimis.

Jų Pajamos Didesnės Nei Prez. Roosevelto

Išdo departamentas paskelbė amerikiečių pajamas 1940 metais. Iš chicagiečių yra 48, kurie gavo taisy metais didesnes algas, negu Jungtinių Valstijų prezidentas, nors ne vienas tokiu dideliu ir atsakomingu darbo neįūrėjo ir nedirbo, kaip kad prezidentas.

Office of War Information išleido pirmą seriją brošiūrėlių — "Į Naujus Horizontus — Pasaulis Po Karo" — jos susidės iš pranešimų ir kalbų, kurios išaiškina arba nušviečia išsivystymo stovį Suv. Valstijų.

Kalbos Vice-prezidento Henry A. Wallace, Valstijų Sekretoriaus Pagelbininko Sumner Welles, Ambasadoriaus John G. Winant ir Milo Perkins, egzektutyvio direktoriaus Economic Warfare Tarybos, yra padotos pirmoje brošiūrėlyje.

"Šios kalbos parinktos", sako Elmer Davis, OWI direktorius, "todėl, kad jos nušviečia įvairias nuomones, ką amerikiečiai mano apie pokarinį pasaulį. "Šie Amerikos vadai", sako p. Davis, "pabrėžia problemą ir pataria, kaip ją atakuoti.

"Jų kalbos ne tik interesingos studentams ir istorikams, bet liečia visus asmenis, paprastus piliečius, kurie taigpi nori žinoti apie karo laimėjimą ir apie taiką, kuri seks."

Kopijas naujos brošiūrės — "Toward New Horizons — The World Beyond The War" — galima gauti iš Office of War Information, Washington, D. C.

O.W.I. pradeda naują seriją brošiūrėlių

21 Chicagietis Laivyno Nuostolių Saraše

Jungtinių Valstijų laivyno departamentas paskelbė naują nuostolių sarašą. Šiame saraše paduodami vardai 21 chicagiečio. Iš jų aštuoni karininkai ir kareiviai yra žuvę, devyni buvo sužeisti, o keturi prapuolę.

Chicagiečių saraše ne vienos aiškiai lietuviškos pavardės nematyti. Yra pavardė Lopacinski, 6045 S. 75th street, Argo, Ill., bet ji atrodo greičiau lenkiška; kita pavardė yra James Kachinsky, 5424 South Prairie Ave., Chicago.

Lėktuvo Nelaimėje Žuvo 2 Chicagiečiai

Double Oak kalnuose, Alabama valstijoje, pereitą trečiadienį sudužo armijos bombonešis. Nelaimėje žuvo tarp kitų du chicagiečiai karininkai, leitenantais John A. Johnson, 1014 Ridge court, ir kareivis Gorman B. Scholtman iš Darrington.

NEEIKVOKITE

Laikė karą, kiekvienas mūsų turi taupyti tą ką turi ir neiekvoti. Daiktai ir favorai, kuriuos turime, turi laikytis ilgiau negu paprastame laike. Jie nusidėvės per greitį jei bus bereikalingai eikvojami. Jie tik gali būti papildyti materialais, kurie yra būtini karo produkcijai.

Tas pat pritaikoma prie maisto ir groserio produktų. Mums reikia labai daug maisto užlaikyti armiją ir laivyną. Mes taigpi turime duoti maisto produktus mūsų talkininkams. Tuo būdu yra būtinas reikaldas kiek galima daugiau taupyti maista.

Taipgi yra didelė problema finansuoti karą. Tai yra daroma parduvinėjant karo bonus ir stampas. Todėl mes turime taupyti kiekviename asitikime, kad galėtumėm ko caugiausiai nupirkti karo bonų ir stampų.

Kas link valgių ir maisto produktų, šeiminiškės turi planuoti savo valgius atsargiai ir pagaminti vaigus tinkamai. Kuomet reikia pirkti valgių produktus, jos turi eiti į tas krautuves, kur yra pilnas prekių pasirinkimas. Jos čia gali išsirinkti reikalingiausius valgių produktus ir pagaminti įvairius valgius. Maisto krautuves turi būti vedamos taip ekonomiškai, kad jos savo prekes galėtų parduoti ko ekonomiškiausiai.

Tukstančiai šeiminių perka Midwest krautuvese kasdien, todėl, kad jos žino iš patyrimo, kad čia jos gaus tikrą vertybę. Maisto produktai čia perkami yra gryni ir maistingi. Kainos taigpi mažiausios. Todėl pirkitė Midwest krautuvese nuolat, čia yra tikras sutaupymas pinigų. (Sk.)

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimus Vedyboms

Eward Wysocki 23 ir Stella Krauciewicz 27.

Frank A. Noreikis 27 ir Martha Shykala 20.

Wilbert Higgins 19 ir Virginia Mackiewicz 20.

Pirkite tose krautuvese, kurios garsinasi "NAUJIENOSE".

PIRKIT ATARGIAI

JŪS GAUSITE GERIAUSIOS KOKYBES MAISTA IR LABAI EKONOMISKOMIS KAINOMIS!

Pirkite "Midwest Stores" Krautuvese PIRKdami ČIA GAUSITE ABUDU!

SPECIALUS ISPARDAVIMAS!
Pėtnyčioj ir Subatoj, Rugsėjo 18 ir 19 diena.

"MIDWEST" Geriausios Kokybės, Grynos Smetonos SVIESTAS	Rolė arba šmotas SV. 45c
U. S. Valdžios Certifikatas 92 PUNKTO arba Aukščiau.	
SVIEZIAI IŠTAISYTOS—PIENU SERTOS VIŠTOS	KEPIMUI IR TUSINIMUI 2 1/2 IKI 4 SVARŲ SVARAS 38c
WHEATIES Pusryčių Valgis pak. 10c	
"SNO-SHEEN" Kėksų Miltai 44 un. pk. 24c	
"PILLSBURY" BLYNELIŲ MILTAI 20 unc. pak.	2 už 19c
DYKAI—1 Pakelis su Pirkimu 2-ju	
TENDERONI	2 pak. 19c
"MILNOT" Aukšti kenai	3 už 22c
"CLAPP'S" ISKOSTAS MAISTAS	4 ken. 25c
"CLAPP'S" KAPOTAS MAISTAS	3 ken. 25c
"CLAPP'S" CEREAL FOOD	2 pak. 27c
"LIBBY'S" BE BYNSŲ CHILI CON CARNE	No. 2 kenai 24c
"PRESTO" STIKLŲ VIRSAI	
MASON DZIARAI	Kvortos Tuz. 79c
DĖL PREZERVAVIMO "TAVERN" PARASEAL VASKAS	Svaro pak. 15c
"LINCO" BLEACH Kvort. Bonka	2 už 25c
"JUNO" SUDS DYKAI STIKLAS	Dideli pak. 21c
"SILVER DUST" DYKAI ABRUSIUKAS	Dideli pak. 24c
"KITCHEN KLENZER"	3 ken. 17c
"AUTOMATIC" SOAP FLAKES	2 pk. 39c
JONATHAN OBUOLIAI	4 svarai 23c
SVIEZIOS ITALISKOS SLYVOS	2 svarai 17c
SVIEZI ZALIEJI KOPUSTAI	2 svarai 5c
"NORTHERN" BATHROOM TISSUE	5 Rolės 25c
"NORTHERN" Patogus Virtuvės Šluostukai	2 Rolės 19c

VICTORY HOSPITAL

(BUVUSI ST. PAUL — DABAR NAUJI VEDEJAI)

828 West 35th Place

Naujai pertaisyta su naujaisiais Phisio-Therapy metodais. — 24 valandų patarnavimas. — Pi es, kojų ulceriai, pasididinusios veins, raptura.

Chirurgija be didelio skausmo ir laiko trukdymo. Lengvais išmokėjimais.

Tėvai: Mes teikiame specialias kainas fiziškam egzaminavimui, mažų operacijų, adenoidų ir tonsilektomies. Maloniai apie tai pasitarsime ju jums NEMOKAMAI.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas FORTSMOUTH 9022

WEST VIRGINIA Pocahontas Mine \$8.65
Run iš gerų mainų, daug dulkių išimta.
Speciali kaina tik apribotam laikui.

Perkant 5 Tonas ar Daugiau.
Smulkesni Yra Daug Pigesni.

BLACK BAND LUMP \$10.50
POCAHONTAS PEČIAMS \$8.95
DYDŽIO

TRIANGLE RANGE OIL

Kristaliniai baltai range alyva dėl mėlynos liepsnos burnerių svariai dega

Mes turime savo stakės visokios rūšies alyvos dėl burnerių, namų vartojimui arba industrijoj. Musų didelis stakas ir moderniškos calculation pumpos musų trokuose užtikrina geriausią patarnavimą.

TRIANGLE OIL COMP.
2430 WEST 26th STREET
CHICAGO, ILL.
Tel. CANAL 2020

ENGLISH COLUMN

Birutė — Famous Lithuanian Choral Society

Rehearsal and Meeting Friday Evening

Come and sing with us this Friday evening, September 18, 1942, at 8 P.M. at Sandara Hall, 840 W. 33rd Street. Come and join with other song-loving Lithuanians in singing our beloved folk songs.

You are sincerely invited to be present whether you are an ex-member, or whether you have never before belonged to a Lithuanian choral group. Not only are Birutės members looking forward to Fridays meeting, but they are eagerly anticipating seeing new faces. Some are urging old members to return and are coming with their fathers, mothers, uncles and aunts. This sounds very much like Birutės former "šeimyniški vakarėliai".

If you have had a long suppressed desire to sing in a Lithuanian Chorus, here is your opportunity. What better choice could you make, than to become

a member of this famous cultural musical organization? In its thirty-nine years of existence, Birutė has made musical history and has stood for the highest in musical accomplishment.

Birutė has become a cultural institution in the developmental history of Lithuanian contribution in Chicago. It is a non-partisan, non-political organization, and neither serves to indoctrinate our youth nor to enrich any one person. It is a cultural institution, pure and simple.

The public, certain individuals and its members have supported Birutė because of its ideals in keeping alive our heritage of song. It feels a need in our lives for we are a music-loving people.

But to-day, Birutė, along with other organizations is not having an easy time. The society needs your help and support. Young and old are urgently requested to help keep Birutė going during the duration of the war. When our young men return to us, when our country is again at peace, we must be ready to welcome back our boys. They expect us to keep things going.

So, do come Friday and join with us, young and older alike. You will be happy indulging

in song. You will be adding your bit to Chicago Lithuanian cultural contribution. Also, you will be satisfied with a good deed well done.

Do come and sing with us! Louise P. Nairmonta.

28 Vyrai Išvyksta Priėmimo Puntan

Keturi jauni vyrai ir lietuvių kilmės

Zemiau yra paduotās sarašas vyrų, kurie išvyksta kariuomenės priėmimo punktā šestadienį, rugsėjo 19 dienā, iš Drafto Tarybos No. 21, 2517 West 69th street, Marquette Parko kolonijoj.

Jie apleis Drafto Tarybos patalpas 6 valandą ryto. Šin sarašan įeina 28 vyrai:

The following is a list of men leaving for the induction station on September 19, 1942 from Local Board No. 21, 2517 West

John Edgette Rall, c/o American Air Lines, Inc., Buffalo Municipal Airport, Buffalo, New York.

Earle Joseph Osborne, 5531 So. Elizabeth St.

Stanley Edward Mack, 1753 East 67th Street

Tony James Digimas, 6843 S. Washtenaw Ave.

Joseph Michael Pavlica, 3909 West 55th St.

Harold Elmer Johnson, 2122 W. 71st St.

William Huizenga, 6925 So. Talman Ave.

Edwin Emil Bernardy, 6838 So. Wolcott Ave.

William Theodore McInerney, 6742 So. Bell Ave.

Everett Carl Johnson, 2122 W. 71st St.

Stanley J. Kloris, 6751 South Maplewood Ave.

Alex Bart, 2749 Cermak Road

Francis Joseph Yaeger, 7226 So. Maplewood Ave.

Edward John Casper, 5930 So. Winchester Ave.

Anthony W. Gelbuda, 6215 S. University Ave.

Arthur William Larson, 6944 So. Bell Ave.

Edward Thomas Conmey, 6741 So. Wolcott Ave.

Henry Anthony Steinberg, 6734 So. Bell Ave.

Clarence Stanley Falk, 6810 So. Bell Ave.

Joseph Alexander Brown, 7222 So. Honore St.

Maurice Joseph Leahy, 7151 So. Paulina St.

John Jerome Sorich, 7219 S. Rockwell St.

William James Fitzgerald, 6749 So. Sangamon St.

Steve Julian Lanovich, 2036 W. 68th Place

John James Milligan, 7147 S. Western Ave.

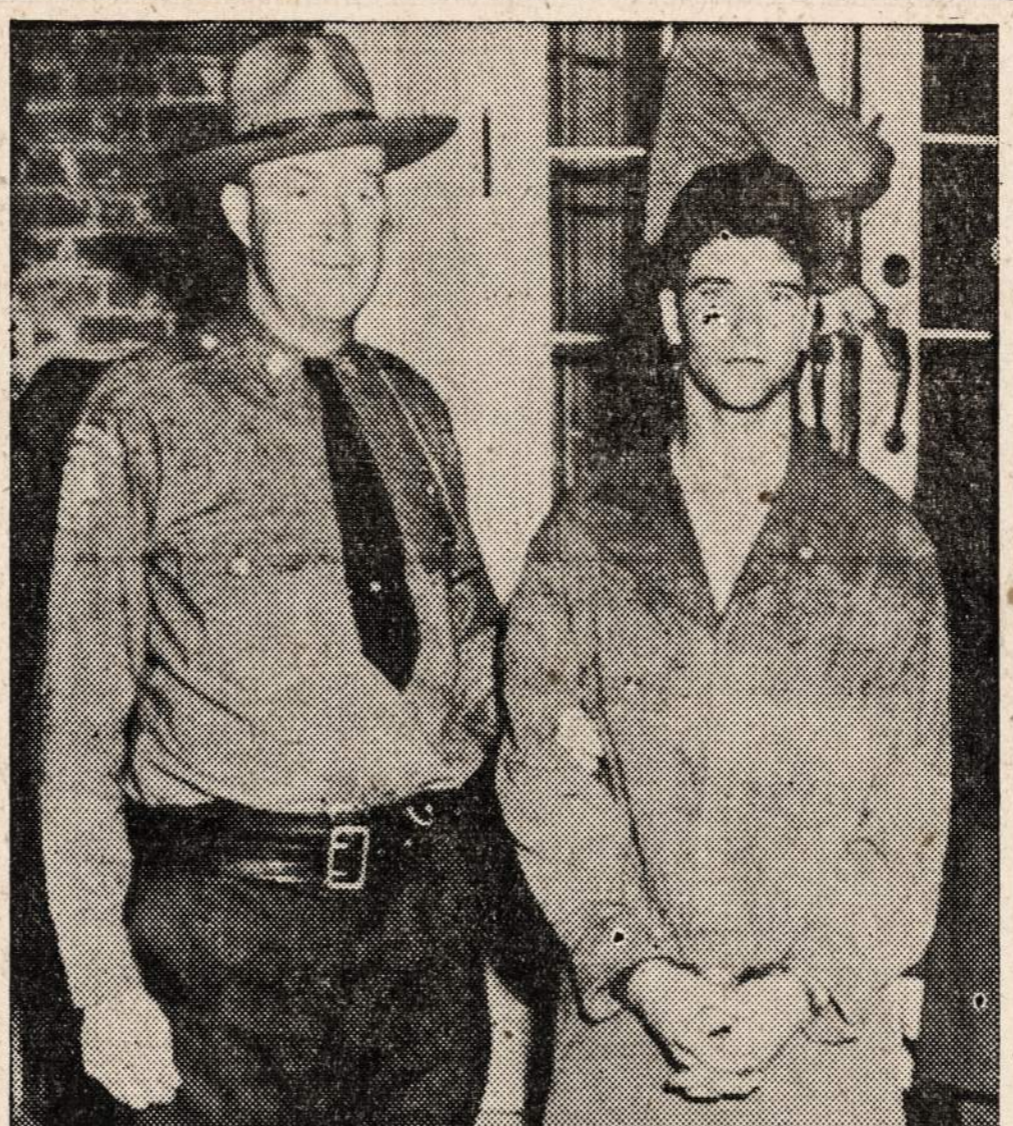
Elmer Harry Sanders, 7217 So. Winchester Ave.

Jack William Ralph, 401 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Joseph George Grigally, 6435 So. Hamilton Ave.

Aukščiau paduotame saraše keturios pavardės yra lietuviškos, butent, Tony James Digimas, Stanley J. Kloris, Edward John Casper ir Steve Julian Lanovich.

Po priėmimo ir priesaikos šie vyrai galės dar sugrįžti namo, jei norės, o po to vyks į armijos punktus jau kaip kareiviai.

STAMFORD, CONN. — Edward Haight, 17 metų jaunuolis, kuris prisipažino pagrobęs ir nužudęs Margaret Lynch, 7 metų, ir jos seserį Helen, 8 metų, iš Bedford Center, N. Y. Žudikas yra policmono Charles Flannigan saugojamas.

Sophie Barcus piknikas

Kas pereitą šventadienį buvo pas poniją Bartkienę i svečius, i jos pikniką atsilankęs, tas tikrai stebėjosi ir gerėjosi jos tokiu sumanumu ir gabumu ir jos nuveiktu darbu. Turbut mes tik ją vieną iš lietuvių turim tokią gabią ir malonausiu būdu moteriškę.

Ji visus myli ir kiekvieną gerbia, ar ta ypata yra jos draugas arba kad ir priešas. Tad, ponija S. Bartkus, geros kloties tamstai ir toliau veikti tarpe mūsų.

Jos piknikas tikrai buvo skaitlingas ir įvairus. Kaip ji pati, taip ir p. Ambrose dirbo sušilę ir vedė tvarką. O tų puikių programų numerų, tų laimėjimų buvo įvairių. Buvo įdomi ir ambulanso paskirtis.

Taip ir riedėjo programos. Viskas buvo pios Bartkus sutaisyta. Taigi reikėjo geros galvos. Tačiau jai tatau yra lengva padaryti, nes ji turi įgimtus gabumus.

Beje, sutikau savo parapiljonką piknike, kurią buvau nemačiusi per 20 metų. Ji buvo ta, kuri laimėjo dovaną dėl žilų plaukų, butent Sofija Montvilienė. Buvau linksma susipažinusi arba pasimačiusi, tiek metų prabėgus. Aš jos nepažinau, o ji mane pažino. Gal ji turi geresnes akis, negu aš.

Gi to pikniko, tai niekuomet nepamiršiu. O kas labiau buvo man gražu, tai kad piknike buvo teisinga publika. Kai pradėjo rinkti kontestantus, tai kuris gavo dovaną, jis buvo teisingai išrinktas.

Taip ir praėjo visos tos linksmybės.

Barbora Gurskienė

Joe Woski Užrašo Naujienas

Joe Woski prašo savo draugus, pažįstamus ir nepažįstamus patefonuoti jam, kai kas nori užrašyti Naujienas arba atsinaujinti dienraštį, ar pagarsinti kokius reikalus Naujienose.

Aš greitai ir gerai jums patarnausiu.

Telefonas Haymarket 5890. J. Woski

Serga Brightonparkietė ponija J. Starulienė

Josephine Starulienė, po antro vyru Mrs. Yusad, gyvena adresu 3955 Archer avenue, Brighton Parke.

Pirmadienį, rugsėjo 14 dieną, Franklin Boulevard Hospital, 3240 W. Franklin Boulevard, Mrs. Yusad turėjo labai sunkią operaciją. Dabar randasi daktaro priežiūroje.

Po sunkios operacijos lankytųji pirmą savaitę neleidžiama.

Mrs. Yusad yra Naujienų skaitytoja ir priklauso Chicago Lietuvių Draugijai.

Liginėje jos kambario numeris yra 211, telefonas KED-zie 9023.

Aš nuo savęs veliju poniai Yusad greitai sveikti ir grįžti prie savo šeimos.

— K. M.

— Britų valdžia paleido vadinamą Eagle Squadron. Jame buvusieji lakunai priskirti prie Amerikos aviacijos.

— Sąjunginės Valstybės nuo karo pradžios Amerikoje nupirko 3,280,000 tonų maisto produktų.

Garsinkitės "N-nose"

KODEL KENTĖTI DEL KOJŲ. D-RO Blaszczyński vaistinė, pagalbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukaučiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perstėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. BRUNS. 7209

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE

Taupykit apsaugotoj įstaigoj, kad užtikrinti savo ateitį. Apart apdraudus mes turime didžiausį atsargos fondą visoj Illinois valstijoje.

Dožad paskolas už 4 1/2% ir aukščiau.

Chartered and Supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO Justin Mackiewicz, Pres. and Mgr. 4192 ARCHER AVENUE Tel. VIRGINIA 1141 Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed. 9 A. M. to 12 noon. Sat. 9 to 8 P. M.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jus garantavimas. Optometriškai Akijų Specialistas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingą akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą dėmesį mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas. Tel. Yards 1829. Pritaiko Akinius. Kreivus Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kamps 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Seredoj ir Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

Pritaiko atsakominkai akinius už praeina kaina ir ant lengvų išmokėjimų.

3241 S. Halsted Street PHONE CALUMET 4591 RAKANDŲ KRAUTUVE

ADVOKATAI

K. P. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisas. 127 N. DEARBORN STREET Kambarys 1431-1434. Telefonas CENTRAL 4411-2

Namų ofisas: 3323 SO. HALSTED STREET Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30. Telefonas YARDS 0818 K etvirtadieniais ir Sekmdieniais pagal sutartį.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Room 1230. Ofiso Tel. CENTRAL 1824 Valandos: 9 ryto iki 4 popiet

WHITNEY TARUTIS

ADVOKATAS. 3133 SO. HALSTED STREET. Tel. CALUMET 6877. Val.: nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak. 134 N. LA SALLE STREET Room 2014. Tel. STATE 7572. Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN IŠ RUSIJOS

Geral lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akuseris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujaisius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratorija 1021 W. 18th St. netoli Morgan St. Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šestadienio vakaro ir nedėliomis. Tel. CANAL 3110 Residencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal OFISAS:

4729 So. Ashland Ave. — 2-ros lubos — CHICAGO, ILLINOIS Ofiso Valandos: Nuo 10-12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.

Phone MIDWAY 2880

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE. Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena. 2 iki 3 popiet 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12. Rez. Telefonas KENWOOD 4301

For VICTORY

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį. Rez. 3241 W. 66th PLACE Phone REPUBLIC 7868

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE Ofiso Valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 7-9 vak. Ketvirtadieniais tik pagal sutartį.

1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg. 2400 WEST MADISON STREET Val. 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330 Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas ir Rezidencija 3343 S. Halsted St. Tel. LAFAYETTE 7020 Val. 2-4 popiet, 7-8:30 vak. Sekmdienį pagal sutartį.

Telefonas: YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUS PRITAIKO 744 W. 35th Street Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30 Pirmadieniais tik nuo 2-4. Šventadieniais: 11-12.

DR. STRIKOL'IS Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal sutartimą. Ofiso Tel.: YARDS 4787 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Telefonas YARDS 2246 Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

NAUJOJE VIETOJE 2403 West 63rd St. VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą. Telefonas HEMLOCK 7899 Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Dr. P. J. BARTKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St. Phone CANAL 4796 Val. nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 vak. Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave. VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9.

DR. A. JENKINS (Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 vak. vakaro ir pagal sutartį. Seredomis ir nedėl. pagal sutartį. Ofiso Tel. PROSPECT 6737 Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Res. Tel. LAFayette 0094 Jeigu Neatsiliepią — Sauk KEDZIE 2868 VALANDOS: Pirmad., Antrad. Ketvirt. 6-9 vak. Penktad., Šestad. 8:30-9:30 vakaro Sekmdienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS

3325 So. Halsted St. Valandos: nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8. Sekmdieniais nuo 11 iki 12. Phone YARDS 7299

ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave.
Telefonas GROVEHILL 0142 Cicerio, Illinois Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

L Aidotuviiu Direktorius John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTI Visi Tel. YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Telefonas LAFAYETTE 0727 Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE	Laidotuvių Direktorai
--	------------------------------

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktořių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Diena ir Nakti
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKA 3319 LITUANICA AVENUE
EVANAUSKAS Phones YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phope LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS 3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP 1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

FOR VICTORY BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

Liunė Januštė.

Iš Teismo Salės

Prieš teisėją stovi gana jaunas dar vyras, kiek susirūpinusių veidu. Bet pro šitą susirūpinimą šviečiasi tartum koks pasitenkinimas, tartum pasididžiavimas savimi.

—Aš, ponas teisėjas, norėjau vesti... — kalba jis. — Nuvažiuau pas panelės tėvus ir sutarėm viską... Bet kuomet aš laukiau laukiau, o pasogos, mat, neduoda, tai aš klausiu: ar duosit, klausiu, pašoga? Ne, sako, neduosim. Tuomet aš paėmiau ir pabėgau!

—Bet kodėl iš bažnyčios, nuo altoriaus, pabėgai, o ne iš namų? — klausia teisėjas.

—Iš namų? — su pasibaisėjimu pakartojo jaunikas. — Kaip aš iš namų galėjau bėgti! Juk mane butų užmūšė! Ką aš vienas tarp svetimų žmonių galėjau padaryti...

—Tai kaip ten buvo? — klausia teisėjas liudininkės.

Liudininkė, pagyvenusi moteriškė, liudnu vedu, bet pykčiu žibančiom akim, atsigrįžta į kaltinamąjį:

—Aha, pinigūs emei, drabužius emei, o kai reikėjo vesti, tai pabėgai! Pareina, ponas teisėjas, jaunoji iš bažnyčios ir verkia: pabėgo, sako, pabėgo!

—O kada drabužius ir pinigūs iš jos emė — matei?

—Emė, ponas teisėjas, emė!

—Matei kaip emė?

—Žinau, ponas teisėjas, kad emė. Matyt, nemačiau... aš to kia serganti, ponas teisėjas, to kia serganti! Ką aš ten galiu viską pastebėti! — moteriškė dejuodama susilūpa už galvos, bet staiga vėl prisimena:

—Grįžo, verkė labai! Viskas, sako, žuvo! Ir pinigai, ir drabužiai, ir pats pabėgo! Viskas žuvo... Tik žiedas paliko...

—Aš, ponas teisėjas, atvirai prisipažinsiu, išterpia staiga kaltinamasis. — Aš dešimt litų iš jos paėmiau... pasiskolinuau, — pataiso jis.

—O kam buvo reikalingi tie pinigai? — teiraujasi teisėjas.

—Tai... daug kam... barzdą reikėjo, ponas teisėjas, prieš šliubą nusiskust... — paaiškina jaunikis.

Publika šypsosi.

Du vyrai, vienas kiek senesnis, kitas jaunesnis, nustebe žiuri vienas į kitą, lyg klausytų: tai kaip čia mudu, broleli!

atsidūrėm šitokioj vietoj?

—Girtas buvau, ponas teisėjas, nuėjau į Vytauto kalną ir atsiguliau po medžiu. — pradeda aiškinti kaltintojas. — O paskui pabundu, žiuriu — nė laikrodžio, nė batų, nė palto!

—Ir nejautei visai, kai palta nuo tavęs vilko? — stebisi teisėjas. — Na, batus dar galima nepastebėti, bet palta nuvelka ir nieko nejauti? Hm... — truktelį jis pečias.

—Girtas buvau, ponas teisėjas... Nieko nejauciau...

—Nuvilka, reiškia, jam batus ir palta? — kreipėsi teisėjas į kaltinamąjį.

Jaunesnysis vyrukas kiek susimąsto, lyg ieškodamas atsakymo, pažiuri į lubas.

—Neatsimenu nieko... Girtas buvau, — nusprendžia pagaliau jis, kad tai bus tinkamiausias atsakymas. — Nieko neatsimenu... Tik paskui atsimenu, kaip aš jam, maždaug, palta velku...

—Tai gal judu drauge ir gėrėt? — staiga kykla teisėjui toks klausimas.

Abu tyli.

—Tai, gal, abu drauge ir atsigulėt?

—Girti buvom, neatsimenu! — tvirtai atžėbia abu.

Trys mėnesiai, gal but, sustiprins pas jaunesnįjį draugisukumo jausmą.

Žinom patarles: neik su ponu obuoliuoti, neik su velniu riešutauti, o dabar gaunasi dar viena: neik su draugu ant Vytauto kalno miegoti, ypač jei pas tave neblogas paltas ir batai.

Pradeda Ukių Padargų Paskirstymą

Jungtinių Valstijų žemės ukio departamentu sekretorius Wickard paskelbė, kad kaip šiandien, rugsejo 17 dieną, prasideda paskirstymas (rationing) žemės ukio padargų arba mašinerijos. Kontrolė laikinai įvesta naujoms mašinoms. Ji reikalinga todėl, kad ukių mašinų gamyba sumažėjo, nes gamingos mašinos praeity fabrikai šiandien turi pildyti didelius karo kontraktus.

Galvažudys Kareivis Gabenamas I Wisconsiną

Iš Santa Maria miestelio, Kalifornija valstijoje, į Sparta miestelį, Wisconsin valstijoje, yra išvežtas buvęs kareivis Robert Taylor Bailey.

Jisai, sumtas Kalifornijoje, prisipažino nužovęs dvi merginas, Dorothy Baun ir Neil Pietrangeli, kurios automobiliu važiuo iš Kenosha į Sparta. Manoma, Bailey bus atvežtas į Sparta šeštadienį.

Neužilgo Pradės Tyrinėti Policijos Teismo Rekordus

Komisija, kurią paskyrė mėsaras Edward J. Kelly naujai išnagrinėti bylą, iškelta keturiems policininkams, vadinamo moralybės skvado nariams, pradės tyrinėjimo darbą anksčiau einančią savaitę. Kai kurios organizacijos stipriai kritikavo Civil Service Komisiją ir mērą Kelly dėl to, kad policininkai buvo išteisinti.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Zemė Pardavimui

6 KAMBARIŲ MURO BUNGALOV, 2 karų garažas, vištinkas, gražus jardas, vaisingai medžiai, 44 pėdų frontas, 223 pėdų ilgumo.

Willow Springs 1058
Atsišaukite 79th Archer Grocery Store arba STEVE ZARAN.

5 KAMBARIŲ MEDINĖ rezidencija, garažas, 2 vištinkai, 100X125, gatvės suros, vanduo, elektrika ir salyktakiai.
6216 S. Normandy Ave.

BARGENO DAR nebuvo tik dėl priežasties karo. 6 flatai pietų pusių, \$17 000, 2 flatai Marquette Park, \$6 300, S. Markunas, 2442 W. 63 St. Prospect 9000.

SOUTH SIDEJ PARSIDUODA 4 flatu muro namas po 4 kamb. Nuomos \$960.00. Kaina \$5000. 4 flatu muro namas, garų šildymas, 2/4-2/3, stokeris, Marquette Parke. 2 aukštų medinis, 2 po 6 kamb., pečiai šildomas. Kaina \$3.500.
Z. S. MICKEVIC, 2506 W. 59th St. REpublic 7731

MARQUETTE PARK. — 6 kambarių murinis bungalow, 2 karų garažas, kaina \$5,950, imokėti \$609; kitus kaip renda.

Netoli lietuviškos bažnyčios 3 flatu murinis namas su visais vėliausios mados įtaisymais, 12 metų senumo. Kaina \$12,500. Mainys ant farmos arba mažesnio namo.
Bridgport 32 ir Emerald ave. 4 flatu murinis namas po 5 kambarius. Aukštas cementuotas beismontas, 50 pėdų lotas, 2 karų garažas, rendos 1 mėnesį \$118. Kaina \$11,900. Mainys ant farmos arba bizniavo namo.

SOUTH WEST REALTY 6921 S. Western Ave. Tel. Republic 3713 arba Prospect 1111 Klauskit C. P. Suromskis.

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ bungalow. Matykit savininką 5739 S. Whipple St.

FOR RENT-IN GENERAL Rendrai-Bendrai

RENDON gasolino stotis, naujas namas ir pumpa; vidui karų plovimo įrengimas, didelė šapa, \$50 į mėnesį. 2332 N. Pulaski.

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ EX-MAINIERIŲ Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsejo 20-tą d., Chas. Ukelio svetainėje, 3436 So. Litanica Avenue. Pradžia 1-mą val. po pietų. Visi nariai malonėkite dalyvauti.

KRAKISKIŲ KLUBO susirinkimas įvyks sekančią sekmadienį, rugsejo mėn. 20 d. 2:00 val. po pietų, Gramonto svetainėje, 4535 S. Rockwell St., Chicago, Ill. Visi krakiskiai, nariai ir nenariai, kviečiami atsilankyti.

DR-JOS "LIETUVOS ŪKININKO" SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, rugs. 20 d. 1 val. po pietų, paprastoj vietoj įvyks Dr-jos "Lietuvos Ūkininko" mėnesinis susirinkimas. Prašoma narių susirinkti, nes bus daug reikalių svarstoma. Nariai atsilikę su mokesčiais, prašoma užsimokėti.

Fin. rašt.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia

MOTERŲ JAUNESNIŲ 40 metų lengvam švaram darbiui, Defense industrijoj, gera alga. 712 S. Federal St., 9-tos lubos.

NEPATYRUSIŲ dirbtuvės darbiui, 50c. į valandą pradžia. 1024 W. 37th Street

MARKIOTOJŲ IR SORTUOTOJŲ Turi būt patyrusios rankomis skalbti. Nuolat darbas. Garantuojama savaitinė alga. Geros darbo sąlygos. 722 Clark Street, Evanston. Greenleaf 0607.

PATYRUSIŲ KELNIŲ finišerų. Taipgi prie special mašinų. 306 W. Madison St., 4-tas aukštas

SALDINIŲ PAKUOTOJŲ ir vyntojuj. Atsišaukite: 314 West Superior St.

STIPRIŲ MOTERŲ mopinimui. Pradžiai naktimis. Gera alga. Room 315, 407 S. Dearborn.

MOTERŲ OPERATORŲ PRIE POWER MASINŲ 18 iki 29 metų, nuolat, gera alga, švarus darbas, nuo valandų mokėtis, 8 val. į dieną, 12:15 diena permaina. Pirmenis patyrimas pageidaujamas.

THE VISKING CORP. 6733 W. 65th St.

REIKIA 100 MOTERŲ 18 iki 40 metų, nuo 100 iki 150 svarų, nepatyrusių, lengvam dirbtuvės darbiui. Nuolat darbas, dienomis arba naktimis. 45c iki 50c į val. Turi būt pilietės.

OSCAR MAYER & CO., 1241 Sedwick Street

OPERATORŲ Patyrusių prie Singer ir Union Special mašinų. Gera nuo štuku mokėtis. Defense orderiai. Geros darbo sąlygos. Ero Mig. Co. J. Yerksy, 714 W. Monroe.

REIKIA PATYRUSIŲ prie kiaušinių ir avių žarnų skirstymo ir miejavimo. Tik patyrie atsiliepti. Max Salzman, Inc., 1310 W. 46th St.

FOUNTAIN — COUNTER — GRIDDLE Merginoms ir moterims proga išmokti restauranto biznį prie seniai įsteigtos firmos. Gera alga. Patyrimas nebutinas. Pamatykit Mr. West, 333 W. Madison street, tarpe 9 ir 11 pieš piet.

PIXLEY & EHLERS

PROGA PRIE W. L. WER Hamburger šapa, virš "average" moterų 20 iki 45 m. Gera alga. 422 East Grand Ave.

REIKALINGA MOTERIS ar mergina dirbti už baro. Pragyvenimas ir geras mokėtis. Atsišaukite greitai. 2616 W. 59 St. Republic 8990.

POWER MACHINE operatorku prie moteriškų pirštinių. Nuolat darbas, naktimis arba dienomis. Glovemakers Inc., 2835 N. Western

REIKIA MERGINŲ tarpe 30 ir 35 metų darbiui ir fur šapa. Patauti prie mašinų ir dirbti šapoj. Turi būt maloni asmenybė, The Capable Furrier, 3105 W. Cermak Road.

REIKIA MOTERŲ VALYMUJ ofisu, gera alga. Atvykit šeštadienio rytą. Chris Markussen, 127 North Dearborn St.

10 MERGINŲ, LENGVAM manufakturos darbiui, reguliaris darbas, nuo valandų mokėtis, malonios darbo sąlygos. D. W. Smith, 2101 W. Pershing Rd.

VEITERKU Patyrusių ir arbatos kambari. Napatyrusių prie kounterio, nuolat darbas, samdos ofisas 9 aukšte. The Fair Store, State ir Adams.

OPERATORŲ PRIE SINGLE ir double needle, prie rankauičių, nuolat darbas. 212 W. Hubbard, 3rd floor west.

MERGINŲ IR MOTERŲ kaipo assemblers rankauičių dirbtuvėj, patyrimas nebutinas. 212 W. Hubbard, 3rd floor west.

MERGINŲ NUO 20 iki 40 į valgomos kambario institucija, patyrusių, gyventi vietoje, 6140 Drexel Ave.

MOTERŲ ARBA MERGINŲ nepatyrusių, bet turi norėti dirbti. Premier Manufacturing Co., 2534 S. Western Ave.

MERGINŲ PRIE SIUVAMŲ mašinų operatorku. Su ar be patyrimo, 18-25 metų amžiaus. 1 aukštas. 1120 N. Ashland Ave.

RESTAURANTU DARBININKŲ Prie būsų merginų ir prie kounteriu. Visa laiką arba dalį. Nuolat darbas. Atsišaukit į Employment office 3rd floor, Marshall Field and Company, State and Washington.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkių Reikia
KOMPETENTISKOS MAID, nuolatine tarnyba, \$15 į savaitę, kambarys, vana, šaukit vakarais Michigan 9262.

VEITERKU I TAVERNA, \$15 į savaitę, kambarys ir valgis. 1 diena liuos savaitėje. Gera transportacija. ELROY'S PLACE, 111 Archer Ave., Lemont 584.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
TAVERNA IR LUNCH, pilnai moderniskai irengta, \$40 rendos į mėnesį, ½ bloko nuo Defense dirbtuvės, vidutinės įplaukos \$3,000 į mėnesį. Galit daryti pilną investigaciją. Išeinu į kariuomenę.
VIRginia 9432.

PARDAVIMUI 2 TAVERNOS, viena į partnerius, antra visą paruosiu pigiai. Geras bargenas abiejų. Persunku 2 tavernas užlaikyti. 3533 S. Halsted St. Tel. Yards 1651.

TAVERN PARDAVIMUI Priežastis — partneriai nesutinka. 1649 W. 47 Street

PARDAVIMUI gresernė-delicatessen. Turi būt paroduota tuoj. Doroška \$350 biznio į savaitę. Moderniski fikieriai. Paaukosiu už \$1200 cash. 6001 S. Elizabeth St.

TAVERNAS, LIKERIŲ krautuvej, įsteigta per daugelį metų. Pilnai irengta. Pigi renda. Veikli apylinkė prie elevatorio stoties. Turiu paaukoti. 2135 S. Central avenue, Cicero.

FARMS FOR SALE Ukių Pardavimui
PAAUKOSIU UZBAIGIMUI reikalauju, gera gyvulininkystės farma, 400 akrų, Carroll County, North-west, Illinois. E. T. Putnam, 503 Parter St., Mount Carroll, Ill.

NORIU ITRAUKTI SURASAN. Pardavimui 120 akrų farma, 90 akrų dirbamos, asmeninė praperte, 4 mylios į rytus nuo Wauca, ½ mylios į pietus nuo kelio 10, cash \$5500, išmokėjimais \$6000, \$4000 imokėti, rašykit Gordon Curtis, Wauca, Wis. Route 3.

80 AKRŲ FARMA su budinkais, gyvuliais ir mašinomis. Phillips, Wis. Atsišaukit John Kalina, savininkas, 1253 W. 18th Street.

PERSONAL SERVICE Asmeniniai Patarnavimai
LINOLEUM PAKLOJIMAS DYKAI.
CONGOLEUM 39c. INMADE 49c. INLAI 79c. KREDITAS. HEMLOCK 3200.

SITUATION WANTED Ieško Darbo
PUSAMŽE MOTERIS ieško darbo už gspadinę nedideliame miestelyje arba ant farmos, prie gero ir blaivo žmogaus. Rašykit: V. M., 311 So. Loomis St., Chicago, Ill.

PAIESKAU DARBO į bekerne kaipo antrarankis kepejis. DELaware 5835 Room 426

PERSONAL Asmenų Ieško
PRANESIMAS Siuomi pranešū visiems žmonėms, kad nuo rugsejo, Sept. 15 d. šių metų aš neatsakau už jokias skolas padarytas ko nors kito, apart manes. Stanley Dunca, 3935 South Campbell ave., Chicago, Ill.

PAIESKAU SAVO VYRU Siromo Bertusabas. Yra reikalinga, kad jis susizinotų apie jo pilietybės popierius. 3157 So. Emerald aye.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
MOKEDAMAS CASH —

už rakandus sutauptysite nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rašykitė dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus.

ALISAUSKAS, SUNUS, 6343 So. Western Ave., Chicago, Ill. Tel. REpublic 6051

TO RENT-WANTED Ieško Renduoti
NORIU RENDUOTI 3 kambarius ant pirmo aukšto dėl vieno žmogaus. 18-tos arba Bridgeporto apylinkėje. Joseph Sirvinkas, 1243 W. Huron St.

FURNISHED ROOMS-WANTED Reikia Gyvenimui Kambarių
MOTINAI IR SUAUGUSIAM su nuolietiskalinga 2 miegamis kambariais, prie moters arba vyro. Šaukite vakarais. BOulevard 9726

FURN-FIXT-MISCELLANEOUS Rakandai ir Įtaisai-Bendrai
PARDAVIMUI ANGLIMS pečias. Tinkamas dėl biznio vietos. 4412 So. Francisco Ave., tel. VIRginia 2748.

PARDAVIMUI ELEKTRIKINIS Frigidaire ir ice-baksis. Pigiai. Patelefonuokite tarp 1-4, BOulevard 9726.

HELP WANTED-MALE Darbininkių Reikia

JANITORIAMS ATYDAI Kas nori gera darba North Sidej už janitoriu. Paaugas geras namas ir bossas. Uždirbtis \$175 į mėnesį. Aš nariu malnhtyis ant mažesnio namo iš priežasties senatvės.
F. A. 4151 N. Sacramento, Chicago.

REIKIA MOTORŲ ir automobiliu ardytoju su įrankiais, nuolat darbas. 1900 So. State Street.

VAIKINŲ I SHIPPING ROOM. 1323 W. Carroll, 3-cios lubos.

MITRE SAWYERS, CHOPPERS, joiners, finishers pavelskuj rėmu. 1323 W. Carroll, 3-cios lubos.

PORTERIŲ, ATSAKANCIŲ, rytais, nuolat darbas, \$15 į savaitę. 9419 S. Ashland Ave.

PATYRUSIŲ VISOKIAM darbiui bushmenų. The Capable Furrier, 3105 W. Cermak Road.

VYRU ISTIESINTI SUNKIAS plienines pleitas dideliame hidraulic press, Jacob Press' Sons, 3320 Normal Ave.

NEPATYRUSIŲ dirbtuvės darbiui, 70c. į val. pradžia. MR. WILLIAMS 1024 W. 37th Street

AMBITINGŲ VYRU ir berniuku lengvam dirbtuvės darbiui. Atvykit tuoj, Premier Manufacturing Co., 2534 S. Western Ave.

PATYRUSIŲ SORTUOTOJŲ, pullers, wringer ir pakuotoju, \$25 iki \$30 į savaitę ir komisas. Northern Laundry Co., 2727 Fullerton Ave. Armitage 3620.

KRAUTUVEJ COMMISSARY darbininkai, 62c. į valanda, amžiaus iki 60 metų. Burlington Railroad, Atsišaukite Room 902, 547 W. Jackson Blvd.

I SKALBYKLA PATYRUSIŲ stiprių vyru punciotoju ir sortuotoju. Napatyrusių išmoksimin.
SHERIDAN LAUNDRY 5035 N. Kedzie

SIUVEJU, GERA alga. Turi mokėti prosioti su mašina. 2214 Broadway, Indiana Harbor, Ind.

AUTOMOBILIO MECHANIKO ir darbininko prie metalo. Patyrusių. Labai gera alga. BURKE MOTOR SALES, 6455 S. Western Ave. Tel. Prospect 7600

OPERATORIŲ PRIE CHEMICAL MASINŲ
Jei esi jaunas vedęs vyras ir turi kiek nors šapos patyrimą, mes išmokykim. Darbas šitais. Puikios darbo sąlygos su gera alga.
THE VISKING CORP. 6733 W. 65th St.

SIUVEJU, KURĖ moka dėti pamušalus kailiniams. Gera alga, nuolat darbas. Shonfield, 1035 E. 82nd Street.

REIKIA 50 VYRU 18 iki 50 metų, 160 svarų ir sunkesniu. Dirbtuvės darbas, nepatyrusių. Nuolat darbas dienomis arba naktimis. 60c iki 65c į val. Turi būt pilietis. Atsišaukit nuo 8 ryto iki 2 popiet.

OSCAR MAYER & CO. 1241 Sedwick St.

RESTAURANTU DARBININKŲ Prie katilų ir mašina indų plovimo. Būsų berniuku. Nuolat darbas. Atsišaukit Employment office 3rd floor, Marshall Field and Company, State and Washington.

VYRU, NUOLAT darbas, gera alga. Shotwell Candy Co., 3501 Potomac.

FOUNTAIN — COUNTER — GRIDDLE Vyrams ir berniukams proga išmokti restauranto biznį prie seniai įsteigtos firmos. Gera alga. Patyrimas nebutinas. Klausykite Mr. West, 333 W. Madison St., tarpe 8 ir 11 val. prieš piet.

PIXLEY & EHLERS

BERNIUKŲ IR VYRU Patyrusių ir nepatyrusių, veiterku, counter vyru, grill vyru, prie būsų berniuku išmokti mūsų metodą. Tikra proga ateidai.
O'CONNELL'S 422 East Grand Avenue

HELP WANTED-MALE-FEMALE Darbininkių-Darbininkių Reikia
VYRU IR MOTERŲ: virėjų, pantry, indų plovėju. Valytoju, housemen, mallorju, lovų taisytoju į viešbutius, restoranus, ligonbutius. Modern Hotel, 879 N. State St.

VEDUSIOS POROS dirbti geruose namuose, biskjį vriedm, biskj skalbti. \$35 į mėnesį. Friedman, Fairfax 2021.

Garsinkitės "N-nose"

EVERYBODY IN WAR BONDS

ROAD TO VICTORY!

NAUJIENOS
NAUJIENOS
NAUJIENOS
NAUJIENOS
NAUJIENOS
NAUJIENOS

pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

paduoda vėliausias pasaulines žinias.

rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

prenumerata Amerikoje (be Chicagos) kainuoja \$6.00, Chicagoy ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigūs skluskite šuo antraščių:

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

YOUR DIME'S IN THE NAVY NOW!

A DEMONSTRATION OF NAVAL USES FOR THIS POWERFUL WEAPON DEVELOPED BY THE CIVILIANS OF AMERICA

A 50¢ STAMP BUYS ENOUGH FUEL OIL TO PERMIT A DESTROYER TO CRUISE FOR ONE HOUR.

A \$5.00 STAMP BUYS A MAN-O-WAR'S BATTLE FLAG... OR A LIFE RING

AND WE'VE JAP HUNTING TO DO IN THE ALEUTIANS!

SAY "HELLO" TO TOW, MAMIES!

A \$500 BOND (\$375 to you) WILL BUY TWO DEPTH BOMBS... MAYBE THE LUCKY ONES TO PUT A SUB ASLEEP IN THE DEEP.

A \$75.00 BOND BUYS THE MAJOR PORTION OF OMBIT TO PROTECT A BLUE JACKET FROM FIGERS OF THE WEATHER IN THE FAR NORTH.

Two FRAGMENTATION BOMBS.

War Stamps and Bonds.

U. S. Treasury Department.

—Courtesy BALTIMORE SUN

Metinės Mirties Sukaktuvės
A. + A.
URSULĖ PANKAUSKIENE
po tėvais Yuraskaitė
Gyveno Orland Park, Ill.
Persikyrė su šiuo pasauliu 20 d. rugsejo mėn. 1941 m., gimus Tauragės apskr., Kvedarnos parap. Paliko dideliame nuludime vyrą Mateušą, penkis sunus ir dukterį.
Liudnai atminčiai mūsų brangios motinos bus laikomos Sv. Mišios Dievo Apveždos bažnyčioje 20 d. rugsejo mėn. 1942 m. 10 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

250 AUTOMOBILISTŲ NUBAUSTA

Pereitą trečiadienį teisėjas Gutknecht nubautė 250 automobilistų už per greitą važiavimą. Kai kuriems bausmė buvo po \$5, o kitiems ji siekė \$25. Teisėjas Gutknecht išpėjo, kad jis baus ir ateity per greitai važiuojančius automobilistus, kol eis pareigas trafiko teisime. Automobilistai, pareiškė teisėjas Gutknecht, privalo pildyti prez. Roosevelto reikalavimą

nevažiuoti greičiau, kaip 35 mylias per valandą. Tačiau čia tenka pažymėti, kad iki 35 mylių per valandą greittumu leidžiama važiuoti tik tam tikrais bulvarais arba dinamam Outside Drive (paežeriu). O kur yra, pavyzdžiui, sakoma nevažiuoti greičiau, kaip 25 mylias per valandą, tai šiais keliais reikia prisilaikyti įsakymo ir nevažiuoti greičiau, kaip 25 mylias.

TRAUKINIAI SUSIDAUŽĖ, TRYS UŽMUŠTI

ASHMORE, Ill. — New York Central geležinkelio greitasis traukinys pereitą trečiadienį čia įvažiavo į prekinį traukinį, sudarytą iš tankų aliejui gabenti. Aliejus užsidegė.

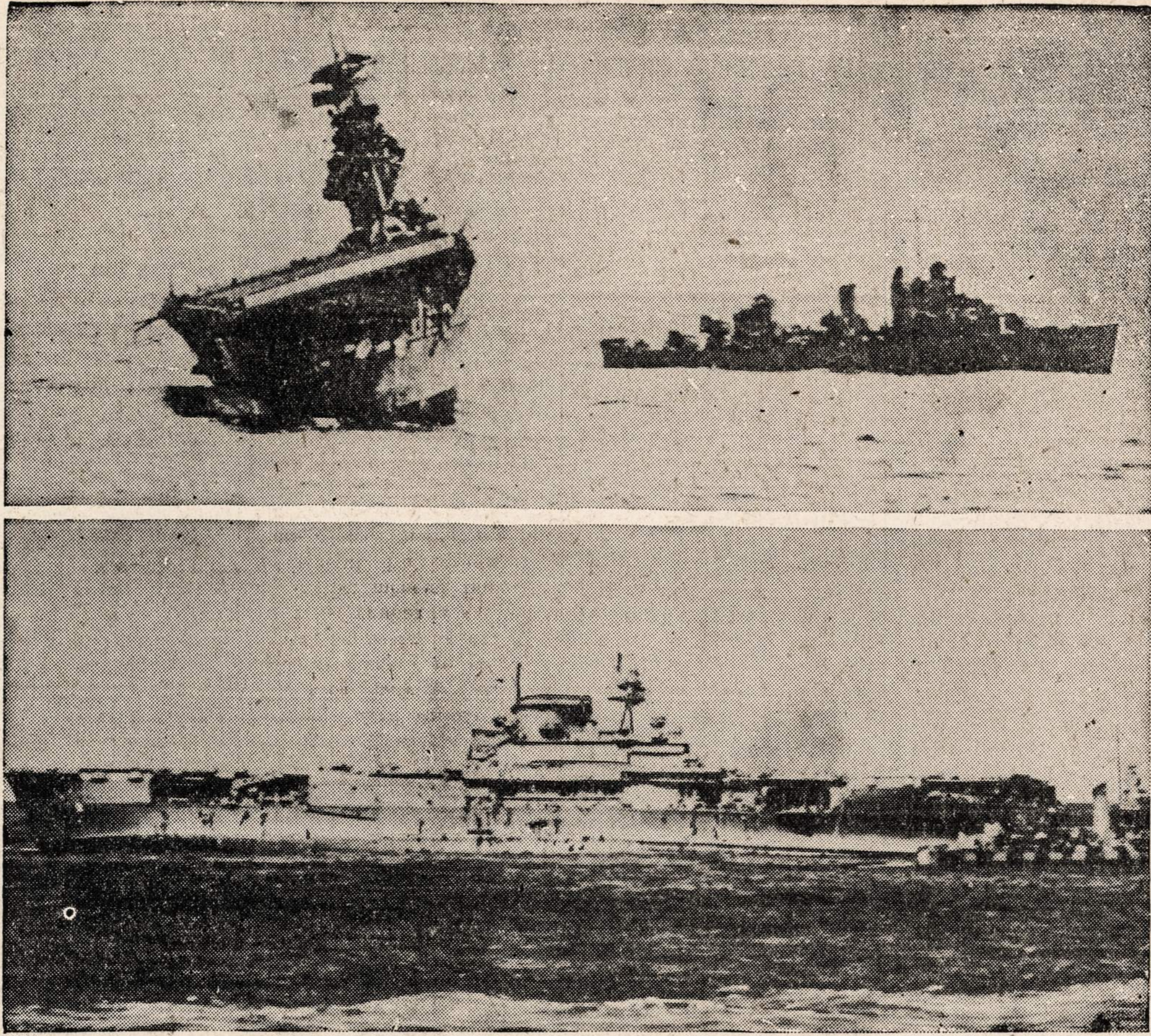
giu nei tuzinas pasažierinio traukinio keliauninkų sužeista. Nelaimė, aiškina geležinkelio viršininkai, įvyko todėl, kad bėgių pasukimas (svičius) neveikė. Pasažierinis traukinys turėjo įvažiuoti į kitus bėgius, tačiau, neveikiant pasukimui, jis įvažiavo į aliejaus tankus.

Nelaimėje trys geležinkelio darbininkai buvo užmušti. Dau-

DARBO PRIEVOLĖ NUMATOMA AMERIKONAMS

Paul McNutt, War Manpower Commission pirmininkas, davė liudymų atstovų rūmų komitetui pereitą trečiadienį. McNutt pareiškė, kad darbo prievolė (arba konskripcija) atrodo neišvengiama Jungtinėse Valstijose karui užsitęsus ilgiau. Darbo konskripcija reikš, kad valdžios atstovai galės darbo jė-

gas perkelti iš vieno įmonių į kitas, samdyti jas arba pakeisti jas. McNutt sako, kad jis neturi jokio biliaus (įstatymo projekto) tuo reikalu. Jis nežino kuomet toks reikalas gims, tačiau darbo konskripcijos galimumo nereikia paleisti iš akių, akcentavo McNutt.

Yorktown lėktuvnešis, 19,900 tonų, kuris prie Midway salos mušyje su japonais birželio 6 d. buvo sunkiai sužalotas, o birželio 7 d. apvirto ir paskendo. Du paveikslai parodo lėktuvnešio paskutines valandas prieš paskendimą.

Didelis Gaisras Chicagos Sandėly

Anksti ketvirtadienio rytą kilo gaisras Garfield Park Storage patalpose adresu 3111 West Madison street. Sandėlis užima penkių aukštų pastatą. Gaisras iš karto išsivertė ketvirtame aukšte. Vėliau jis apėmė trečią ir penktą aukštą.

Daugiau nei 45 ugniagesių vienetai pasiūti gaisro gesinti. Tačiau gesinimas buvo sunkus, nes trobesis turi mažai langų ir ugniagesiams vargu buvo galima pasiekti liepsnas. Ugniagesiai iš karto daugiausia dėmesio kreipė į tai, kad gaisras neišsiplestų ir nepalietų gretimai esančių pastatų.

Gal Paims Viešbutį Armijai

Jungtinių Valstijų armija jau yra paėmusi savo žinion du didžiulius Chicago viešbučius, būtent Stevens ir Congress. Dabar vedamos derybos paimti dar kitą viešbutį armijos žinion, tai Chicago Beach Hotel.

Šis viešbutis randasi adresu 1616 East Hyde Park boulevard ir turi 600 kambarių. Armija norinti jame įrengti ligoninę.

Viešbučio perdėtiniai išpėjo savo patronus apie tai, kad yra vedamos derybos viešbučio paėmimui į armijos rankas. Perdėtiniai pradžioje jiems pranešė, kokios bus derybų pasėkos.

Balsavimu Pareigunams Po Dieną Kalėti

Kauntės teisėjas Edmund K. Jarecki paskyrė bausmę po vieną dieną kalėti šiems balsavimų vietų pareigunams: Mrs. Mollie Menes, Mrs. Catherine M. Sidders, Fred Kanthak, Mrs. Diana Schrieber ir Miss Kathryn Lynaugh.

Vieni nuteistųjų yra republikonai, kiti demokratai. Jie buvo kaltinami tuo, kad leido balsavimų suktybes 47 precinke 29 ward, kai buvo balsuojami teisėjai paskutiniuose rinkimuose.

— Britai sako, kad vokiečių submarinai užpuolė vieną britų kanvojų.

PRANEŠIMAS

Vytauto Bacevičiaus koncertai New Yorke ir Washington, D.C.

Vytautas Bacevičius pradėjo šį sezoną piano koncertu New Yorke Karininkų Canteen'oj (5th ave.) rugsėjo mėn. 13 d. vakare. Skaitlinga publika karštai priėmė.

Be to, V. Bacevičius pakvies tas duoti piano rečitalį (vakarą) Washington, D. C. "Jewish Community Center" didžiojoje Auditorijoje, spalio mėn. 25 d. vakare.

Planuoja Kovą Su Tuberkuliozium

Apie 400 delegatų, atstovaujančių dvyliką vidurvakarinių valstijų, šiomis dienomis Chicagoje, Edgewater Beach viešbuty, laiko konferenciją. Jie tariaisi, kaip kovoti tuberkuliozio plėtimasi. Konferencijos prezidentas, William Ross iš Milwaukee, trečiadienį pareiškė: Esą, visuose praeities karuose tuberkuliozias padaugėjo. Jis plečiasi dabar Europoje. Mes turime veikti, kad jis nesiplestų čia, Jungtinėse Valstijose.

Numato 4,000 Moterų Plieno Liejyklose Gary Apylinkėje

S. M. Jenks, Carnegie-Illinois Steel Works superintendentas, pereitą trečiadienį pareiškė, kad netolimoj ateity šiose liejyklose dirbs 4,000 moterų. Iki šiol liejyklos buvo skaitomos kaip išimtinai vyrų darbo sritis.

Kritikuoja Gubernatorių Greeną

Sako, jo administracija esanti per daug išlaidi.

Illinois legislaturės mažumos atstovų vadas, William Vicars, išleido pareiškimą, kuris stipriai kritikuoja gubernatoriaus Greeno administraciją.

Vicars, pavyzdžiui, sako, kad vamzdžius vančeniui į Manteo ligoninę pravesti buvo galima \$50,000 pigiau, ne kad gubernatoriaus padėjėjai tam reikalui išleido. Jis toliau aiškina, kad idėti nauji vamzdžiai kai kuriose vietose leidžia laukan vandenį ir tokiu būdu vanduo esąs ekvojamas.

Rendauninkas Laimėjo Bylą

John Briski gyvena t.fo Joseph Cellenti apartamentiniame name adresu 2306 North Hickory street. Jis mokėjo iki šiol \$78 mėnesiui rendos. Tačiau namo savininkas sumanė pakelti jam rendą iki \$22 mėnesiui. O kadangi Briski nesutiko mokėti daugiau, tai Cellenti teismo pagalba norėjo išmesti jį iš buto. Bet teisėjas Philip L. Sullivan išnešė sprendimą, kad dėl rendos savininkas neturi teisės išvaryti Briski iš buto. Dabar, mat, veikia rendų kontrolė.

Kadetams Ofiso Darbai

Vyrai, kurie įstojo pastaruoju laiku į Amerikos kariuomenę kaip aviacijos kadetai ir kurie turi patyrimo dirbti rašomajame mašinėle arba kaip stenografo, buvo pašaukti pasiimti į armijos aviacijos

P-ia M. Reeder iš J. V. miško tarnybos su bombos skeveldromis. Toji padegimo bomba buvo numesta iš japonų lėktuvo Oregono miškuose.

Minėjo 155 Metų Konstitucijos Sukaktį

Ketvirtadienį, rugsėjo 17 d., Chicagoje buvo įvairiuose rengimuose atžymėta 155 metų Jungtinių Valstijų konstitucijos sukaktis. Konstitucija buvo priimta Philadelphijoje, Nepriklausomybės Salėje.

Leido Atimti Pilietybę

United States District Court teisėjas Philip L. Sullivan ketvirtadienį, rugsėjo 17 d., leido valdžios atstovams atimti Amerikos pilietybę iš Alberto W. Krause, kuris dirbo North-western universitete kaip technikas.

Krause praeity priklausė nacių vokiečių organizacijai Chicagoje. Tarp jo pareiškimų yra, kad Jungtinės Valstijos neuzsitarnauja valdytis pačios, kad Jungtinių Valstijų prezidentas esąs paikšas, ir panašūs. Antrą vertus, liudininkai sako, jogei Krause nesigailėjo pagrimų nacių režimui.

Remdamasi šiais liudymais, valdžia sako, kad Krause priėmė ištikimybės Jungtinėms Valstijoms priesaiką klaidingai.

Du Laužo Dyleriai Laimėjo Atžymėjimus

Sam Wilson, laužo dylėris adresu 1669 N. Elston, laimėjo atžymėjimą todėl, kad parupino karo reikalams daug metalo laužo.

Kitas laimėjęs atžymėjimą yra lietuviams gerai žinomas laužo dylėris Roy Warshawsky, Warshawskio firmos narys, 1922 So. State street.

Lietuvių tarpe Chicagoje buvo plačiai pasklidęs patarimas, jeigu kas sulaužo ar sugedo: rengimuose atžymėta 155 metų Jungtinių Valstijų konstitucijos sukaktis. Konstitucija buvo priimta Philadelphijoje, Nepriklausomybės Salėje.

Tai ši firma laimėjo valdžios pagyrimą už pastangas juo daugiau metalo laužo parupinti karo reikalams.

Svečias Iš Kalifornijos

Povilas Vizbaras rugsėjo 15-tą traukiniu atvyko į Chicago ir dabar svečiuojasi pas savo gimines, draugus ir pažįstamus.

Jis iš Los Angeles, Calif., išvyko rugs. 12-tą ir trijų dienų laike laimingai pribuvo į Chicago ir apsigyveno pas savo pusbrolių p. Jokan-tą.

Čia jis ketina but apie porą savaičių ir pakartotinai vizituos savo draugus. Jis čia turi draugų labai daug, nes prieš 19 metų pats gyveno Chicagoje.

Ona Dovgin

Laikys Krautuves Atidaras Pirmadienio Vakaris

State ir Wabash gatvių krautuvininkai vidurmiesty susitarė laikyti krautuves atidaras pirmadienio vakaris. Faktinai visos šių gatvių krautuvės, išėmus vieną didelę departamentinę krautuvę, priėmė nutarimą.

Nauja praktika jeis galion ateinantį pirmadienį. Tikslas, sako krautuvų vedėjai, yra luoti galimumo dirbantiems karo įmonėse darbininkams pasipirkti reikmenų vakaris. Manoma, kad kitos vidurmiestio krautuvės priims šį pavyzdį.

Kritikuoja Republikoną Už Pasitarimą Nacių Agentams

Demokratų partijos sąrašu Illinois valstijoje kandiduoja į Congressman-at-large Ben Adamowski. Trečiadienio vakare jis kalbėjo Joliet mieste.

Adamowski parodė klausytojams republikonų kandidato į kongresmanus Day knygą antrašė "We Must Save the Republic", kurią išleido George Sylvester Viereck, nacių propagandistas Amerikoje.

Kalbėtojas, be to, akcentavo, kad Day duodavo savo, kaip kongresmano, teises siuntinėti nemokamai J. V. paštu nacių propagandos literatūrą.

Užtemdymas Balsų Skaitymo Laiku

Worcester, Mass., trečiadienio vakare buvo nominacijų balotai skaitomi. Kaip tik tuo laiku miesto tetušiai, kurie rupinasi apsauga miesto nuo priešų oro atakų, nutarė įvykdyti užtemdymą.

Taip ir padarė, ir sako, kad užtemdymas buvęs labai veikningas.

Kitaipt tačiau mano leit. gubernatorių Francis E. Kelly, kuris statė savo kandidatūrą nominacijai į gubernatorių demokratų partijos sąrašu. Nominaciją laimėjo Roger L. Putnam, o Kelly sako, kad labai keista yra, jogei užtemdymas buvo įvykdytas kaip tik tuo laiku, kai balsai buvo skaitomi.

JACK SWIFT

JOAN HAS BEEN SNATCHED FROM THE MIDST OF THE EARTHFOK AS THEY CROSSED THE COURTYARD IN THE DARKNESS.

WHY, SHE WAS AT MY SIDE AS WE STARTED. BUT IT WAS SO DARK, WE MOVED APART.

QUICK! THE SUN RAY TORCHES! WE'LL LIGHT UP THIS PLACE AND FIND HER.

FOR THE FIRST TIME, THE GRAY WALLS OF THE PALACE LEAP INTO ILLUMINATION AT NIGHT.

JOAN'S HANDKERCHIEF — AND HER RING.

SHE'S BEEN KIDNAPED!